

YENİ

| Nisan 2020 | Sayı: 6 |

TEDEBİYAT

TED'Lİ FARKLI OKUR YAZAR

Kapak Tasarımı
Ece Doğruya

TEdebiyat hesabımızdan bizi takip etmeyi unutmayın!

 Evde kalıyoruz, kitap okuyoruz!

Millet egemenliğinin 100* yılı kutlu olsun!

YENİ TEDebiyat

Nisan 2020

aylık çıkan okul dergisi

Sayı: 6

TED İzmir Koleji adına lise öğrencilerimiz tarafından hazırlanmıştır.

Editör	Gülben KOCABIÇAK
Emeği Geçen Öğretmenlerimiz	Berna KURTULUŞ Çiğdem KARATAŞ Hatice ÇAĞLAR ÖZTEKE Nurşah YILMAZ Gökçe TUNA
Emeği Geçen Öğrencilerimiz	Ege TUĞYAN-Emir Ata KÜÇÜK- Elif Simin İZGÖREN-Zeynep KÖSEOĞLU-Efe BALLAR-Ardıç Karan SAFÇI-Efsane ŞEKER-İdil AKVARDAR-Eylül EREN-Tunç AKAY-Ece Deniz ÇELİK-Serena KEÇELİ-Verda ÖZEL-Kıvanç ERDEM-Eylül BAYKARA-Bartu MUMCU-Sevim CİLDAN- Kardelen ÖZKAN-Esila BURÇ
Kapak Tasarım	Ece DOĞRUYA
Çizim	Ege ÇİMEN
Fotoğraf	Biray PINAR
Söyleşi	Kıvanç MADİOĞLU Hatice ÇAĞLAR ÖZTEKE
Öğrencimizi Tanıyalım	Kayra PAMPAR
Eleştiri	Serena ARUH Kayra PAMPAR Ece Nur ÖZEN
Müzik Köşesi	Efe BALLAR
Spor Köşesi	Denizefe ERSAN
Deneme	Arda ERKAN Esila BURÇ Şenay Sevinç TAYLAN Poyraz SİVRİKAYA Lara AKA
Araştırma/ Deneme	Duru ÜNSAL
Öykü	Berna KURTULUŞ Orhan ÇOLAK Kardelen ÖZKAN Efe KOCACENK
Şiir	Yıldırım Efe ERSİN *ANKA Duru Mutlu KARAMEŞE İpek ATAY Doruk ÜSTÜNDAĞ Poyraz SİVRİKAYA
Yayınlama	Ümit KAYA
Baskı	Özlem ÇETİN

M. Fevzi Çakmak, 4088. Sk. No:2, 35430 Urla/İzmir
444 6 833 <https://www.tedizmir.k12.tr/>

tedebiyat@tedizmir.k12.tr

BU SAYIDA

7	Gecemde Siman (şiiir)
8	Uzun Yolculuklar (deneme)
9	Hayatın Işığı: Kitaplar (deneme)
13-14	Chuck Palahniuk (eleştiri)
17-18	Rüzgâra Karışmış İnsan Hikâyeleri (öykü)
19-21	Serzeniş (öykü)
22	Üç Harfin İçinden (şiiir)
23	İsim Üzerine (deneme)
24	İsimsiz (şiiir)
25-26	Zaman Makinesi (öykü)
27-28	Elbet Bir Gün (öykü)
32	Agora Filmi ve Felsefî Düşüncesi (eleştiri)
37	Ebedî Sevda (şiiir)
38	Üzüntü (şiiir)
39	İsimsiz (şiiir)

EGEMENLİĞİMİZİN 100. YILI

SÖYLEŞİ: Kıvanç Madioğlu, tarih öğretmenimiz Hatice Çağlar Özteke ile söyleşi yaptı. 1-4

ÖĞRENCİMİZİ TANIYALIM

Kayra Pampar'ı tanıyoruz. 5-6

#evdekalromanlakal

Evde kalmaya devam ettiğimiz şu günlerde öğrencilerimiz, okudukları kitaplardan alıntılar yaptılar. 10-11-12

MÜZİK KÖŞESİ

Louis Armstrong 15-16

FELSEFÎ DENEMELER

Bir "Mağara Adamı" Olabilmek 29-30
Belirsizliğin Merakı 31
Savunma- Suçlama 33-34

SPOR KÖŞESİ-BİYOGRAFİ

Diego Armando Maradona 35-36

ANİME ELEŞTİRİSİ

JoJo's Bizarre Adventure 40

SUDOKU

Sudoku çöz, kitap kazan! 41

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

TED İzmir Koleji olarak, Türkiye Büyük Millet Meclisini açarak millet egemenliğini yurdun fedakâr milletine teslim eden ve bu anlamlı günü milletin nezdinde tüm dünya çocuklarına bayram armağan eden Mustafa Kemal Atatürk'ü ve yol arkadaşlarını 23 Nisan sabahı canlı olarak gerçekleştiren törenle andık. Duygulanık, gurur duyduk, evlerimizde bayramımızı coşkuyla kutladık. Bilgilerimizi gözden geçirmek ve tarihimizle ilgili daha çok şey öğrenmek için yaptığımız söyleşiyle karşınızdayız. Krvanç Madioğlu, millet egemenliğinin kalıcı ve hukuken var oluşunun 100. yılı dolayısıyla tarih öğretmenimiz Hatice Çağlar Özteke ile bir söyleşi gerçekleştirdi. İlgile okuyacağınıza eminiz.

Hatice Çağlar Özteke: Bugün 20. yüzyılın en büyük devrimlerinden biri olan Türk Devrimi'nin, 29 Ekim 1923'ten üç yıl önce yolunun cumhuriyet olduğunu gösteren TBMM'nin kuruluşunun 100. yılı... Ulusal egemenliğin özgürlük, eşitlik ve adalet temelli yaşanacağı nice yüzyıl dileklerimizle; TBMM'nin doğum gününü, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramımızı kutlarım.

-TBMM'nin 23 Nisan 1920'de kuruluşunun Türk tarihi açısından anlamıyla başlayalım. Bir tarihçi gözüyle tarihsel süreci nasıl değerlendirirsiniz?

Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı'ndan imzaladığı Mondros Ateşkes Antlaşması ile yenik ayrılmış, yurdumuz Antlaşma Devletleri'nce işgal edilmiştir. TBMM, işgallere karşı direniş gösteren Türk milletin oluşturduğu irade ile 23 Nisan 1920'de açılan kurucu meclistir. Meclisin alinyazısı olan "Egemenlik, kayıtsız şartsız milletindir" ilkesi Türkiye Büyük Millet Meclisinin varoluşunun temel dayanağını oluşturur.

TBMM, parlamento yani ulusal egemenlik kavramının somutlaştığı yüce kurulun önemini, anlamını kavrayabilmek için egemenlik nedir sorusuna yanıt arayalım:

Devletle birlikte ele alınan ve incelenen bir kavram olan egemenlik, devlet içindeki en yüksek iradeyi ifade eder. Bu anlamda egemen güç, hükmeden, emreden, emrini yürütebilen, kendi yetki alanında herhangi bir üst otoriteye bağı ve bağımlı olmayan üstün bir güç demektir. (Feyzioğlu, 1988; akt. Sofuoğlu, 2011) 1920 öncesinde devlete adını veren Osmanoğulları hanedanı 600 yılı aşkın egemenliği elinde tutmuş, devlet monarşiyle yönetilmiştir. Osmanlı Devleti, bu tarihî süreçte 16. yüzyıldan sonra; batının Rönesans, Reform, Aydınlanma ve Sanayi Devrimlerini birbiri ardına yaşadığı ve özellikle 19. yüzyıl-

da kitle kavramı içinde eğitime büyük önem verdiği zamanları kendi coğrafyasında yakalayamamıştır. Özellikle Fransız Devrimi ve tüm dünyaya yayılan ulusçuluk ve özgürlük akımlarının ardına çok uluslu devletler parçalanma sürecine girdiklerinde, Osmanlı Devleti de kaçınılmaz sonu geciktirmeye dair adımlar atmıştır. Bu adımlar çok uluslu bir imparatorluk olan Osmanlı Devleti'nin ilk demokratikleşme hareketleri olarak değerlendirilmektedir. Padişahın halkına bahşettiği haklar manzumesi olarak 1839'da Tanzimat Fermanı, 1856'da Islahat Fermanı yayınlanmıştır. Ancak bu fermanların azınlıklar dışında imparatorluğun geniş halk kesimi üzerinde yeterli etki yaratabildiğini söyleyemiyoruz. Zira bu iki fermanın Osmanlı topraklarında özellikle de doğuya doğru gidildikçe yaygın etkiyi yaratabilmesi güçtür. Okuryazarlık oranının çok düşük olduğu devletin sınırları içinde, örgün eğitim geleneği çağın gereksinimlerini karşılamaktan çok çok uzaktır. Osmanlı Devleti 1839 Tanzimat Fermanı ile ilköğretimin zorunlu ve yaygın hâle getirilmesi, kız çocuklarının eğitimi gibi konular öncelikle ama ülke genelinde okullaşma istenilen seviyeye ulaştırılmadığı gibi, tüm modernleşme çabalarına karşın eğitimde yenileşme de sağlanamamıştır. Çünkü bir yandan yeni okullar açılırken diğer tarafta geleneksel okullar varlığını sürdürmektedir. Dolayısıyla geleneğin gücü, bilim ve feni din dışı bulmuş, çağdaş ve yeni olan yaygınlaşacak ortam bulamamıştır. Bu durumun diğer

nedeni ise Osmanlı Devleti'nin geçmiş dönemlerindeki bilgi ve teknolojik yetersizliği kaynaklı tüm kurumlarındaki ve özellikle eğitimdeki geri kalmışlığıdır. (Başkan ve Çay, 2019) Yenilikçi padişah ya da devlet adamlarının yapmak istediklerini anlayabilecek, bunu topyekün bir halk hareketine dönüştürecek koşullar oluşmamış, oluşturulamamıştır. 20. yüzyıla böylesi bir geri kalmışlık içinde ulaşan Osmanlı Devleti girdiği ardışık savaşların her birinde insanlarını ve topraklarını yitirmiştir. Anadolu, Osmanlı topraklarını yitirmesin diye her tarafa asker yollar... Ardına da ağıtlarını yakar. Ama kaçınılmaz olan başa gelmektedir. Uzaklardan yakınlarla toprak kayıpları hız kazanmıştır. 1911 Trablusgarp Savaşı, I. ve II. Balkan Savaşları... Hele ki Balkan Savaşları... Osmanlı'nın 500 yıl vatan dediği topraklardan sökülüp atılması... Burada bir şeye dikkat çekmek gerekir. Fransız Devrimi'nin ulusçuluk akımından en geç etkilenen millet hangisi sorusunun yanıtı, Türklerdir. İşte bu noktada Balkan Savaşlarının Anadolu insanı için bir ayma vesilesi olduğunu da dile getirelim. Zira insanımız Osmanlı olarak gittiği savaştan Türk olarak dönmüştür. Neden mi? Geçmişte Osmanlı olarak adlandırdığı bütün azınlıklar kendilerine Sırpım, Arnavutum, Bulgarım vb demekte ve kendi ulusal devletleri için Osmanlı ile savaşmaktadır. İşte bu nedenle Balkan toprakları için savaşmaya giden Anadolu'nun Mehmet'i de kendine sorar:

Ben neyim? Yanıt "Ben Türküm!" olur. Anadolu insanı uyanmıştır. Ama daha ne olduğunu anlayamadan I. Dünya Savaşı'nın içinde bulurlar kendilerini... Üç kıta toprağında savaştilar. Osmanlı Devleti büyük kayıplar vererek Anadolu'ya doğru çekildi. Kazandığı tek ama çok önemli cephe Çanakkale oldu.

“Vatanın bütünlüğü, milletin istiklali tehlikededir. Milleti bu durumdan ancak kendi azim ve kararı kurtaracaktır.”

Göncü, Çanakkale Savaşlarında elde edilen başarıyı “Türkün prematüre ölümden kurtulması” olarak adlandırmaktadır. (Göncü, 2006) Türk milletini prematüre ölümden kurtaracak olan bir ve bütün olduğunda başarabileceğini tüm dünyaya ama önce kendisine göstermiş olması, ulusal kimliğine güven duygusunun uyanmasıdır. I. Dünya Savaşı'nın ardına imzalanan Mondros Ateşkes Antlaşması ile ülke Antlaşma Devletlerinin paylaşma planına uygun olarak işgal edilir. Antlaşmanın imzalanmasından iki hafta sonra 13 Kasım 1918'de Antlaşma Devletleri savaşıyla geçemedikleri Boğazları geçip gayriresmî olarak İstanbul'a asker çıkarmışlardır. O gün İstanbul'da olan Mustafa Kemal ise “Geldikleri gibi giderler!” demiştir. Mustafa Kemal'in bu tarihten itibaren İstanbul'daki girişimleri sonuç vermez. Çünkü İstanbul ve Saray, Mustafa Kemal'in özgür ve bağımsızlıkçı kurtuluşundan çok uzaktır. Çare Anadolu'ya geçmektir. Çanakkale kahramanı Mustafa Kemal Paşa 19 Mayıs 1919'da 9. Ordu müfettişi* olarak Samsun'a çıkar. Görevi ateşkes karşı örgütlenen halkı dağıtmak ve ellerinde kalan silahların teslimini sağlamaktır. Erzurum Kongresi'ne değin bu görevin görev ve yetki alanını kullanarak çalışmalarını sürdürürken Anadolu insanını bağımsızlık düşüncesinin etrafında şu sözlerle toplamaya başlar. “Düşmanın niyeti bizi diri diri gömmektir. Şimdi çukurun tam kenarında bulunuyoruz. Son bir gayretle kendimizi kurtarmamız mümkündür.” (Havza-Mayıs 1919) Anadolu'ya bir asker olarak çıkan Mustafa Kemal Paşa, Erzurum Kongresi'nden Sakarya Savaşı'na değin tüm süreci üniformasını çıkararak bir sivil olarak yönetmiştir.

19 Mayıs 1919'dan Eylül 1920'ye değin Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın hazırlık dönemi olarak geçer. Hazırlıktan amaç, işgallere karşı tam bağımsız bir yurt için Türk ulusu kiminle, neden ve hangi ideal için savaştığını bilmeliydi. Bu ise genelgeler ve kongrelerle sağlanacaktır. Bir ulus uyanmakta ve Gazi'nin çevresinde örgütlenmektedir. Nasıl uyanmasını ki Çanakkale Cephesi'ni kazanan bir ulusa işgal gerçek, çözüm-süzlük mutlak olarak sunulmuştur. Ama Mustafa Kemal daha İstanbul'dayken, Türk Milleti işgallere karşı direnmeye, Mareşal Fevzi Çakmak'ın ifadesiyle, Anadolu'nun dört bir yanında direnişin çoban ateşleri yanmaya başlamıştır. Türk milletindeki özgür ruhu gören Mustafa Kemal, arkadaşlarıyla birlikte çok kısa sayılabilecek bir zaman diliminde genelge ve kongreleri gerçekleştirerek, bu direnişi tek bir çatı altında toplamayı başaracaklardır. Kurtuluşa inanmayanların, bir başka devletin güdüm ve himayesine girmek isteyenlerin aksine;

Amasya Genelgesi'nde “Vatanın bütünlüğü, milletin istiklali tehlikededir. Milleti bu durumdan ancak kendi azim ve kararı kurtaracaktır.” demekte ve ulusal bir kongre için Sivas'a çağrı yapmaktadırlar (21-22 Haziran 1919).

Erzurum Kongresi'nde ise Milli sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez... Milli iradeyi hâkim, Kuvaimilliyeyi etkin kılmak esastır. Manda ve himaye kabul edilemez. (23 Temmuz- 7 Ağustos 1919), diyeceklerdir.

Yoğun güdüm** tartışmaları altında **Sivas Kongresi'nde** alınan kararlar; Milli sınırları içinde vatan bölünmez bir bütündür; birbirinden ayrılamaz. Kuvayimilliyeyi âmil ve milli iradeyi hâkim kılmak temel esastır. Manda ve himaye kabul olunamaz. Her türlü yabancı işgal ve müdahalesine karşı millet topyekûn kendisini savunacak ve direnecektir. Milli iradeyi temsil etmek üzere, Meclis-i Mebusan'ın derhal toplanması mecburîdir (4-11 Eylül 1919).

Sivas Kongresi'nde alınan kararlar doğrultusunda Osmanlı hükümeti ile **Amasya Görüşmeleri** gerçekleştirilir (20-22 Ekim 1919). Mebusan Meclisi'nin toplanması kararlaştırılır. Seçimleri Müdafaa-i Hukuk yanlılarının kazanması için yoğun çaba sarf edilir. **Osmanlı Mebusan Meclisi** 12 Ocak 1920'de toplanır. Meclisin tarihi önemi Anadolu'da esasları saptanan **Misakımilli**'yi kabul ederek, Milli Mücadele'nin programını, hedefini ve sınırlarını saptamasıdır. Ancak bu kararın işgalci devletler tarafından kabul edilmesi mümkün değildir. Ve İstanbul 16 Mart 1920'de resmen işgal edilir. 11 Nisan 1920'de de Osmanlı Mebusan Meclisi feshedilir.

16 Mart 1920 tarihinden tam 37 gün sonra Anadolu'da “Egemenlik kayıtsız, şartsız ulusundur.” alinyazısıyla “Meclis-i Kebîr-i Millî” yani Türkiye Büyük Millet Meclisi açılır. Anadolu'nun yazgısının artık hukuken tek bir temsilcisi vardır. Üstelik başında saray ve padişah olmadan.

Meclis, Türk ulusunun sesi ve vicdanı olacaktır. Mustafa Kemal, Kurtuluş Savaşı süresince hiç vazgeçmeyecek olduğu hedefin gerekçelerini Nutuk'ta şu şekilde dile getirir. “Temel ilke, Türk ulusunun onurlu ve şerefli bir ulus olarak yaşamasıdır. Bu, ancak tam bağımsız olmakla sağlanabilir. Ne denli zengin ve gönençli olursa olsun bağımsızlıktan yoksun bir ulus, uygar insanlık önünde uşaklıktan öteye gidemez. Yabancı bir devletin koruyuculuğunu ve kollayıcılığını istemek, insanlık niteliklerinden yoksunluğu, güçsüzlüğü ve beceriksizliği benimsemekten başka bir şey değildir. Bu aşağılık duruma gerçekten düşmemiş olanların, isteyerek başlarına yabancı bir yönetici getirmeleri hiç düşünülemez. Oysa Türkün onuru, kendine güveni ve yetenekleri çok yüksek ve büyüktür. Böyle bir ulus, tutsak yaşamak-tansa yok olsun, daha iyidir. Öyleyse ya bağımsızlık ya ölüm!” İşte bu meclistir, çatısı altında Ulusal Kurtuluş Savaşı'nı gerçekleştiren, bağımsızlığa giden yolda Mudanya Ateşkes ve bağımsızlığımızın tacı Lozan Barış Antlaşması'nı imzalayan. Biz, ilhamlarımızı, gökten ve gaypten değil, doğrudan doğruya hayattan almış bulunuyoruz. Bizim yolumuzu çizen; içinde yaşadığımız yurt, bağrından çıktığımız Türk milleti ve bir de milletler tarihinin bin bir fâcia ve ızdırmap kaydeden yapraklarından çıkardığımız neticelerdir, diyen Mustafa Kemal milleti ile tam bağımsızlığı elde etmeyi başarmıştır.

*9. Ordu, 15 Haziran 1919'dan sonra 3. ordu ismini almıştır.

**Manda (Fransızca)

“Sadece büyük bir lider, geleceği küçük kalplere emanet eder.”

-Atatürk, bir milletin bağımsızlığının millete ait bir meclisin alacağı kararlar ile kalıcı ve hukuken geçerli olabileceğini biliyordu. Bu nedenle TBMM'yi kurdu. Bu özel günün aynı zamanda çocuklara armağan edilmesi bir tesadüf müdür?

Mustafa Kemal Atatürk'ün şahsında bunun bir tesadüf olması mümkün olabilir mi? Sosyal medyada dolaşan yazarı belli olmayan bir ileti “Sadece büyük bir lider, geleceği küçük kalplere emanet eder.” diyor. O, “Yolunda yürüyen bir yolcunun yalnız ufku görmesi kâfi değildir. Muhakkak ufkun ötesini de görmesi ve bilmesi lâzımdır.” diyor. İşte bu noktada lider olarak farkı ortaya çıkıyor. Ulusal Kurtuluş Savaşı ile dışarıya karşı tam bağımsızlık sağlanmıştır. Şimdi ise ulusa özgürlüğünü hemen her ortamda yasalarla cinsiyet ayrı-

mı gözetmeksizin tanımak olacaktır. Yeryüzünün en özgür varlıkları çocuklardır. Çünkü çocuklar henüz çıkarla tanışmamış, neden-niçin diye soran, korku nedir bilmeden söyleyen, gülebilenlerdir. Mustafa Kemal Atatürk “Büyük davamız, en uygar ve en bolluğa, rahata kavuşmuş millet olarak varlığımızı yükseltmektir. Bu, yalnız kurumlarında değil, düşüncelerinde temelli bir devrim yapmış olan büyük Türk milletinin dinamik ülküsüdür. Bu ülküyü, en kısa bir zamanda başarmak için, fikir ve hareketi beraber yürütmek zorunluğundayız. Bu girişimde başarı, ancak, düzenli bir plânla ve en akılcı şekilde çalışmakla mümkün olabilir. Bu sebeple okuyup yazma bilmeyen tek vatandaş bırakmamak, memleketin büyük kalkınma savaşının ve yeni çatısının istediği teknik elemanları yetiştirmek; memleket davalarının ideolojisini anlayacak, anlatacak, kuşaktan kuşağa

yaşatacak birey ve kurumları yaratmak; işte bu önemli ilkeleri en kısa zamanda sağlamak, Milli Eğitim Bakanlığının üzerine aldığı büyük ve ağır zorunluktur...” (Atatürk'ün S.D.I, s. 386) demiştir.

Bilimsel olarak da kanıtlanmıştır ki çocuğun kişilik gelişimi 0-6 yaş arası tamamlanır. O nedenle ulusal egemenlik gibi bir kavram çocukla anılır, ona bayram olarak sunulmuştur. Türk çocuğu bu ideale ulaşmak üzere eğilecek; soracak, sorgulayacak, eleştirecek ve aldığı eğitim ile ulaştığı kademelerde ülkesine ve milletine yarayış bir yurttaş-birey olacaktır. Hani “Bu millete her şeyi öğrettim ama uşak olmayı öğretmedim!” diyordu ya işte bu koşullarda yetişen bugünün çocuğu yarının büyüğü, hangi makam veya mevkide olursa olsun herhangi birine, kuruma “kul” olmayacaktır. Yine Atatürk'ün deyişle, “Özgürlüğün de, eşitliğin de, adaletin de dayanak noktası, ulusal egemenliktir.” Çağın gereklerine göre özgürlükçü, eşitlikçi ve adil ortamlarda yetiştirilen çocuklar ulusal egemenliklerine sahip çıkacaklardır.

"Giderek sormayan, eleştirmeyen ve itaat kültürü içinde bireyler; diğer bir ifadeye çağdaş görünümü kullar yetiştiriyoruz. Dolayısıyla değil ulusal egemenliği kavramak, elinin altından kayıp gittiğinin dahi farkına varamayan bir çağ nüfusu ile karşı karşıyayız."

-Sizce, bu şanlı tarihe yarayış bir şekilde ulusal egemenlikten daha büyük bir gerçek olmadığını yarının büyükleri bugünün çocuklarına yeterince anlatabiliyor muyuz?

Ulusal egemenlik kavramını bugünün büyükleri ne kadar biliyor ki çocuklarımıza anlatabildiğimizi söyleyelim! Çocuklarımız küçük yaşlarda iken 23 Nisan'ı kutlama açısından çocukluğunun getirdiği saflık ve öğretmenlerinin verdiği kadar işin içindeler. Ama ne yazık ki süreç içinde eğitimde zaten fırsat eşitliği yok, bir de özgür olmayan eğitim ortamlarında ne yazık ki çocuklara sadece otoriteye boyun eğme öğretiliyor. Giderek sormayan, eleştirmeyen ve itaat kültürü içinde bireyler; diğer bir ifadeye çağdaş görünümü kullar yetiştiriyoruz. Dolayısıyla değil ulusal egemenliği kavramak, elinin altından kayıp gittiğinin dahi farkına varamayan bir çağ nüfusu ile karşı karşıyayız.

-Çocukluğunuzda 23 Nisan'la ilgili neler hatırlıyorsunuz?

1970'ler Türkiye'sinin küçük bir ilçesinde yaşıyorsunuz. Tekstilin, konfeksiyonun ve her şeyden öte tüketimin bu derece yaygın olmadığı bir dönem. Biz çocuklar için dinsel bayramlar yeni giysi ayakkabı demektir. Ama 23 Nisan, daha okulların açılışından itibaren hazırlığı yapılan ve tüm hazırlıkların içinde çocukların başrolü oynadığı bayramdır. Adeta karnaval coşkusu içinde kutlanırdı. Sınıfların süslenmesi için çocuk olarak çabamız, model tasarımlarında öğretmenlerimizin yaratıcılığı, giysilerin dikilmesi için de annelerimizin yoğun gayretiyle yapılan hazırlıklar... 23 Nisan sabahı biz erkenden okula giderken, ailelerimiz Cumhuriyet Meydanı'na bizi izlemeye giderdi. Meydanı gören yakınlarımızın balkonları

“Millî hedef belli olmuştur. Ona kavuşacak yolları bulmak güç değildir; önemli olan, çetin olan, o yollar üzerinde çalışmaktır. Denebilir ki, hiçbir şeye muhtaç değiliz, yalnız tek bir şeye çok gereksinmemiz vardır: Çalışkan olmak!”

-Egemenliğimizin daha nice yüz yıllarını görebilmek, çocuklarımızla daha nice bayramlar kutlayabilmek için hangi konunun altını çizmek istersiniz?

Bu soruya verilebilecek yanıt yine Mustafa Kemal Atatürk tarafından verilmiş: Gerçeği konuşmaktan korkmayınız... Bir ulusun kültürü yükseldikçe kişisel özgürlüğün uygulama alanları genişler ve çoğalır... Egemenlik hiçbir sebep ve şekilde terk ve iade edilemez, emanet edilemez... Ulusal egemenlik, ulusun namusudur, onurudur, şerefidir... Cumhuriyet ulusal egemenlik temelini dayanan halk hükümetidir... Yine burada da Ata'ya kulak verelim: “Millî hedef belli olmuştur. Ona kavuşacak yolları bulmak güç değildir; önemli olan, çetin olan, o yollar üzerinde çalışmaktır. Denebilir ki, hiçbir şeye muhtaç değiliz, yalnız tek bir şeye çok gereksinmemiz vardır: Çalışkan olmak!” 1923 (Atatürk'ün S.D.II, s. 59).

tıklım tıklım olurdu. İlçenin tüm okulları eş zamanlı yürüyerek, şarkılar ve marşlar söyleyerek, bando eşliğinde meydana giderken kent halkı veya esnafı da alkışlarıyla bize eşlik ederdi. Bizler karnaval görüntüsü ile coşkuyla, istekle yürürdük. Sadece izcilerin özel formalarıyla bayrama katıldığı gün, diğer öğrenciler önlük (okul forması) giymezi. Çünkü öğretmenlerimiz her birimize bir rol vermiş olduğundan ya da özel bir gösteri için kostümler giyerdik. Nelere dönüşmezdik ki... Çiçek, kelebek, farklı hayvanlar; at üstündeki gelinin çeyiz alayının koruyucusu olan kovboylar, keloğlan, külkedisi, kırmızı şapkalı kız, avcı, balıkçı vb. masalı görüntüleri yaşar ve yaşatırdık. Bayramdan sonra da o coşku uzun bir süre konuşmaya devam ederdi.

1920 yılındaki meclisten bugünün meclisine kadar halkın için meclisin ifade ettiği duygular sizce değişti mi?

Küreselleşen dünyamızda ne yazık ki geleneksel demokrasinin temel unsurları olan seçimler, sosyal devlet ve orta sınıfın ülke politikasındaki belirleyiciliği etkinliğini yitirmiştir. Politika orta sınıfların ilgi göstermediği ya da diğer bir deyişle kendine yer bulamadığı bir faaliyet alanı haline gelmiştir. Politika şirketler ve onların çıkarlarının savunucularının eylem ve karar platformunun sözcülüğünü yapmaktadır. Bu durumda da ulus-devletler zayıflatılmaya çalışılmakta ve koşut olarak güç kaybetmektedir. Küresel dünyada demokrasinin nasıl işleyeceği günümüzde tartışmalıdır. Çünkü küreselleşen dünyaya yön veren şirketlerin yurttaşlar lehine çalışmadığı ortadayken, yurttaşlar kendilerini politik bir aktör olarak görmemekte ve kendilerini bir değer olarak hissedememelerine yol açmaktadır. Dolayısıyla parlamenterlerin şahsında TBMM'ye duyulan güven de azalmaktadır. Halkın

TBMM nezdinde ulus-devlet çatısında oluşturduğu aidiyet bilinci aşınmaktadır. Orta sınıf giderek politikadan ve buna bağlı olarak egemenliğini kullanmaktan uzaklaşmakta, egemenliğin kendisine ait olduğu da dört ya da beş yılda bir yapılan seçimlerle anımsa(n)maktadır. Milletimizin bu sarmaldan sıyrılması için özgürlük, eşitlik, adalet, özgür basın ve bağımsız yargıya her zamankinden daha fazla gereksinimi var.

-Son olarak, evlerimizde kutlamak zorunda kalacağımız bu özel günde bizlere hangi kitapları okumamızı ve hangi belgeselleri izlememizi tavsiye edersiniz?

Atatürk, Nutuk, "Atatürk Araştırma Merkezi" 2009.

Atatürk, Mustafa Kemal, (haz. Hıfzı Veldet Velidedeoğlu) Söylev. Çağdaş Yayınları, 1990. (Kısaltılmış tek cilt)

Emre Kongar, Devrim Tarihi ve Toplum Bilim Açısından Atatürk. Remzi Kitabevi, 1983.

Turgut Özakman, "Mayıs 1999 Atatürk Yeniden Samsunda." Ankara: Bilgi Yayınevi (2 cilt-Roman).

Turgut Özakman, Diriliş-Çanakkale 1915, Bilgi Yayınevi, 2014.

Turgut Özakman, Şu Çılgın Türkler, Bilgi Yayınevi, 2005.

Turgut Özakman, Cumhuriyet: Türk Mucizesi, Bilgi Yayınevi, 2009.

KAYNAKÇA

- ATATÜRK, Mustafa Kemal.(1998) Nutuk. Atatürk'ün Bütün Eserleri. Cilt 19-20 Kaynak Yayınları.
- ATATÜRK, Mustafa Kemal. (Haz. Hıfzı Veldet Velidedeoğlu) (1990). Söylev. Çağdaş Yayınları. (Kısaltılmış tek cilt)
- ATATÜRK, Mustafa Kemal. (Ed. Erkan Şenşekerci) (2007). Söylev (1919-1927) ve Demeçler (1928-1938). Uludağ Üniversitesi Yayınları
- BAŞKAN, Ş. & ÇAY, A. M. (2019, Haziran). Tanzimat Dönemi Osmanlı Eğitim Sistemi. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 12(64). http://www.sosyalarastirmalar.com/cilt12/sayi64_pdf/2tarih_cografya_siyaset_uluslararasıiliskiler/baskan_senay.pdf adresinden alındı.
- GÖNCÜ, G. (2006). Çanakkale Savaşı: Siperin Ardı Vatan. MB Yayınevi.
- SOFUOĞLU, A. (2011). Saltanattan Cumhuriyete Millet Egemenliği. Doğumunun 125. Yılında Mustafa Kemal Atatürk Uluslararası Sempozyumu Bildirileri (s. 837-856). Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi.
- ŞEN, Hasan. (2013). Küreselleşme ve Demokrasi Krizi. Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (24), 145-162. <https://www.yenicaggazetesi.com.tr/ataturk-kisiligi-ve-ozellikleri-0734h.htm> ET 11.02.2013 <https://www.atam.gov.tr/duyurular/milliyetcilik-milli-birlik-ve-beraberlik> ET 22.04.2020 <file:///C:/Users/HATICE/Downloads/05-ataturk-ilkeleri-ve-inkilap-tarihi-ders-notlari-yrddocdr-ayhan-cankut-ye2Q.pdf> ET 22.04.2020

Kayra

P
A
M
P
A
R

Öğrencimizi Taniyalım

9. sınıf öğrencilerimizden Kayra Pampar, derslerdeki başarısının yanında farklı ilgi alanlarıyla da dikkat çeken bir öğrencimiz. TEDebiyat'ın 6. sayısında öğrencimizi yakından tanımak istedik.

Günümüzde pek çok insan bir şekilde yabancı dil öğreniyor. Ancak, çok azı bir dili kendi kendine öğrenip kendini geliştirebiliyor. Bu yabancı dil, dünyanın en zor dillerinden biri olarak kabul edilen Japonca olunca da ister istemez "Nasıl öğrendi?" diye sormadan insan kendini alamıyor. Bu insanlardan biri olan Kayra'ya kendi kendine öğrendiği Japonca'yı, ilgi alanlarını sorduk. Bizi kırmayarak içtenlikle yanıt verdi. Keyifli okumalar diliyoruz.

Bize kendinden bahseder misin?

Ben Kayra Pampar, arkadaşlarım genelde bana soyadıyla hitap eder. 19 Haziran 2005 tarihinde doğdum. TED İzmir Koleji'nde 5. senem. Hiçbirinde profesyonel değilim fakat enstrüman çalmayı severim, perküsyon enstrümanları en çok hoşuma gidenler... Resim çizmek, müzik dinlemek, anime izlemek gibi aktivitelerle günlerimi geçiriyorum. Sosyal medyada vakit geçirmeyi pek sevmem.

- ÖĞRENCİMİZİ TANIYALIM -

Kayra Pampar dergimiz için anime eleştirisi yazıyor. Bu eleştirileri takip edenler, onun bu konuda ne kadar bilgili olduğunu zaten biliyorlar. Kayra, sadece iyi bir izleyici değil; aynı zamanda karakter çizimleri yapan bir çizir de... Bizimle paylaştığı çizimi için kendisine teşekkür ediyoruz.

**Japoncaya olan ilgin ne zaman ve nasıl başladı?
Kendini nasıl geliştirdin?**

Japonca benim için bir ilgi alanı değildi en başında. Sadece anime izlemeyi seviyordum, izledikçe karakterlerin dediklerini anladığımı fark ettim, zamanla alt yazıya bakmadan izlemeye başladım. Yanlışlıkla öğrendim gibi bir şey oldu. Sonra kendi kendime bunu geliştirmem gerektiğini düşündüm. Şu anda alt yazısız anime izleyebilecek seviyede Japonca biliyorum. Ayrıca anime ve manga bölümleri de çeviriyorum.

İlk çizimini hatırlıyor musun? Bizim için bir çizim yapar mısın?

Annem hatıra saklamayı çok seven bir insan olduğu için ilk çizimlerimi saklamış. Tam olarak ilk çizimimi hatırlamıyorum; fakat, çizdiğim ilk resimler genelde karakter çizimleriydi. Iron Man gibi karakterleri çizmeyi severdim. Şimdi de pek değiştiğimi söyleyemem, genelde sevdiğim anime karakterlerini çiziyorum. Çizimlerimden birini dergimizle paylaşabilirim.

"KİMSE KENDİNİ 'BENİM BU KADAR YETENEĞİM VAR, BAŞKA YOKTUR.' DİYE KISITLAMAMALI."

Farklı alanlarda yeteneğinin olması ve onları keşfetmiş olman harika. Sence keşfetmeyi bekleyen başka özelliklerin var mı? İnsanlar kendilerini nasıl keşfedebilir?

Ben yeteneklerimi tamamen keşfettiğimi düşünmüyorum. Kimse de kendini "Benim bu kadar yeteneğim var, başka yoktur." diye kısıtlamamalı. Yetenekler deneyerek keşfedilir. Kendini farklılaştırma çabası da yetenek keşfetmek için gayet iyi bir yöntemdir. En azından ben böyle düşünüyorum.

Kendini nerede hayal ediyorsun? Ne olmayı istiyorsun?

Belli bir hayalim yok aslında. Şu an düşündüğüm şey okulu bitirip bir an önce hayata atılmak. Kısa süre içerisinde birçok hedef değiştirdim. Birkaç haftadır psikiyatri okumak istiyorum. Psikiyatrist olarak tanınmak hoşuma gider diye düşündüm. Elimde bir fırsat olursa da Japonya'ya taşınıp hayatımı orada devam ettirmek istiyorum.

G E C E M D E S İ M Â N

*Beni bıraktığın günden beri,
Acıyor sol yanımda daimî.
Burnumda yalnızca senin kokunu isteyen ben,
Nefes alamaz oldum başka koku istememekten.*

*Senle geçirdiğimiz günler gelince akla,
Çocuklar şen, denizler şen, yüreğim şen.
Gönlüme düşen yalnızca cıvıdamalar ilkbahardan,
Lâkin şimdi bende kalan acı fısıldamalar ayrılıktan.*

*Gecem sen, gündüzüm sen, kurduğum düş sen,
E sen söyle o zaman sevdiğim nerede kaldı bu ben?
Gittiğinden beri yazamaz oldum senden gayrı,
Acaba yazar mıyım başka bedene senden ayrı?*

*Gece gözlerimi kapattığımdaki simân,
Yüreğimdeki en derin yaram.
Fakat senin o güzel simân,
Benim olan en güzel hülyâm.*

*Mu'dem
Yıldırım Efe ERSİN*

UZUN YOLCULUKLAR

Lara AKA- 10/B

O yolda yürüyorum. Bitmeyen sessizlik karanlığı beraberinde getiriyor sanki. Bu kadar sessiz ve karanlık olması normal mi diye düşünüyorum. Neden mi sensizim? O karanlıkta arıyorum seni, sana ait olmayan her ses sağır ediyor sanki beni. Belki orada yolun sonunda bekliyorsun güzel günleri, birlikte kurduğumuz hayalleri; ama yoksun, yoksun yanımda... Napıyorsun şu an mesela, gülüyor musun kahkahalarla? En son yaşıyorduk biz, nefes alıyorduk, her şeyi birlikte yapıyorduk. Şimdi uzaklardasın sanki. Ne görüyorum ne de duyuyorum seni... Zor o yolda yürümek bile bu sensizlikle.

HAYATIN IŞIĞI: KİTAPLAR

Duru ÜNSAL- 9/B

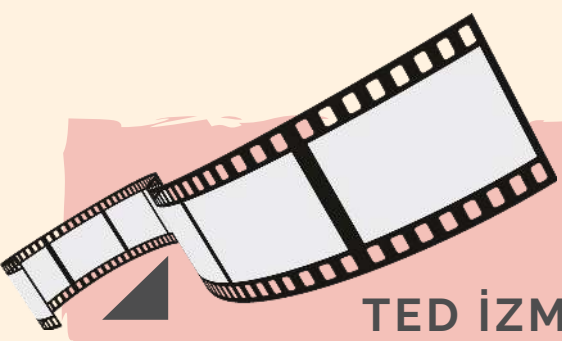
Deneme

Son üç dört ay, hem ülkemiz hem de dünyamız için çok zor geçen bir zaman oldu. Dünyada büyük bir hızla yayılan bu virüs herkesi endişelendirmiş durumda. Başlarda keyfi olarak dışarı çıkmazdık; ama artık çıkmamak bir zorunluluk. Her gün kat kat artan vaka sayısı ve sosyal medyada gördüğümüz haberler bizi daha çok strese sokuyor ve stresle birlikte bizler daha çok panikliyoruz. Tam bu zamanlarda televizyonu ve telefonlarımızı kapatmışken kendimize yeni hobiler arıyoruz. Kimi için yeni bir keşif olacak, kimi için uzun yılların verdiği bir alışkanlık... Kitap okumaktan bahsediyorum elbette!

Bugünlerde ihtiyacımız olan içimizi karartıp bizi daha da üzecek ve umusuzluğa düşmemize sebep olan diziler, filmler olmamalı; ihtiyacımız olan kitaplar olmalı, bize umut veren ve hayata tutunmamız için bize ışık olan kitaplar... Bu tarz kitapları okumak; odaklanmaya yardımcı olur, beyni güçlendirir, iletişim becerilerini ve uyku kalitesini artırır, yaratıcılığımızı geliştirir, empati yeteneğini artırır, analiz yeteneğini geliştirir, hafızayı güçlendirir, ömrü uzatır, depresyonu hafifletir, odaklanmaya yardımcı olur ve hayal gücünün gelişmesine büyük katkı sağlar...

Önümüzdeki uzun süreci mümkün olduğunca kendi yararımıza kullanmalıyız, yeni bilgiler öğrenmeli ve kendimizi keşfetmeliyiz, kitap okumak sadece bu dönem için değil, hayatımızın tamamında kazanmamız gereken bir alışkanlık ve iyi bir hobi olmalıdır.

Ulusal tarihimiz açısından çok büyük bir öneme sahip olan 23 Nisan aynı zamanda "Dünya Okuma Günü", "Dünya Kitap Günü" olarak da kutlanıyor. Cervantes, Shakespeare, Vega, Nabokov gibi birçok ünlü yazarın doğum ya da ölüm günü olması sebebiyle bu gün UNESCO tarafından 23 Nisan "Dünya Kitap Günü" olarak kabul edildi. Okumanın hiç günü olur mu demeden her gün kitap okumaya devam ediyoruz. Sahi, en son hangi kitabı okumuştunuz?

TED İZMİR KOLEJİ ÖĞRENCİLERİ
GURURLA SUNAR

23 Nisan- Dünya Okuma Günü

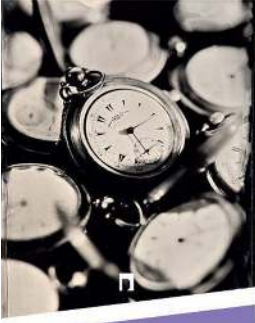

BÖLÜM 1

#evdekalromanlakal

Evden dışarı çıkmadığımız şu günlerde TED İzmir Koleji, çeşitli etkinliklerle #evdekal çağrısı yaptı. Biz de bu anlamlı çağrıya kitap okuyarak karşılık verdik. Videomuzu görmediyseniz okulumuzun ve dergimizin sosyal medya hesaplarından izleyebilirsiniz. Peki, öğrencilerimizin alıntı yaptığı kitaplardan siz kaçını okudunuz?

#evdekalromanlakal

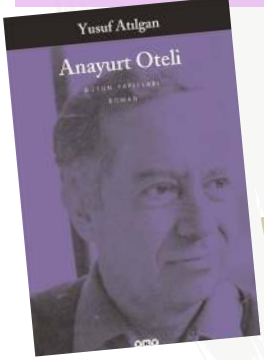

Saatleri Ayarlama Enstitüsü
AHMET HAMDI TANPINAR

EFE BALLAR:

Ne çok yalan söyleniyordu yeryüzünde; sözle, yazıyla, resimle ya da susarak.

Yusuf Atılğan- Anayurt Oteli

EFSANE ŞEKER:

Neyi özlemeliyiz? Neye yarar bunca zahmetle kazanılan para? Nedir adaletin, insanların bizden beklediği? Tanrı ne olmamızı istemiş bizim? Neyiz? neyin peşinden koşuyoruz? Dertlerden nasıl kurtulmalı, dertlere nasıl katlanmalıyız?

Montaigne- Denemeler

EGE TUĞYAN:

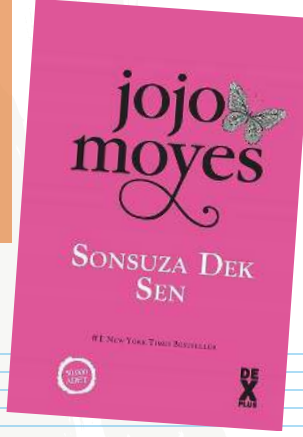
Ben yıllarca bu adamların arasında, onların rüyaları için yaşadım. Zaman zaman onların kılıklarına girdim, mizaçlarını benimsedim. Hiç farkında olmadan bazen Nuri Efendi, bazen Lûtfullah veya Abdüsselâm Bey oldum. Onlar benim örneklerim, farkında olmadan yüzümde bulduğum maskelerimdi.

Ahmet Hamdi Tanpınar- Saatleri Ayarlama Enstitüsü

EMİR ATA KÜÇÜK:

İnsan zihninin ilkel ego savunma mekanizması, beynin kaldıramayacağı kadar fazla stres üreten tüm gerçekleri reddeder. Buna inkâr denir.

Dan Brown- Cehennem

ZEYNEP KÖSEOĞLU:

Ve bir zamanlar birbirlerinin yanında çok rahat eden iki insanın şimdileri konuşurken iki kelimeyi bir araya getirememeleri hayrete düşürücü.

Jojo Moyes- Sonsuza Dek Sen

ARDIÇ KARAN SAFÇI:

Kaybettiğimiz şeylerin, her zaman beklediğimiz gibi olmasa da bize geri dönme yolları vardır.

J. K. Rowling- Harry Potter ve Zümrüdüanka Yoldaşlığı

BARTU MUMCU:

Bir insanın bile bir başkası için ne anlama gelebileceğini bilmiyordu, çünkü daha önce hiç yalnız kalmamıştı. İnsanların hava gibi gerekli olduğunu daha önce hiç düşünmemişti ve insanın havaya ihtiyacı olduğunu. ama şu an bu yalnızlık onu boğuyordu

Stefan Zweig- Bir Çöküşün Öyküsü

EYLÜL EREN:

Fakat hayatın anlattığınız değil, hakkınızda anlatılan bir hikâyeye olduğunu öğrenmeye başlıyorum.

John Green- Kaplumbağa Kabuğunda Dünya

ELİF SİMİN İZGÖREN:

Savrulması bittiğinde kendini karanlıkta buldu, bir sürü sert şeyin yanında duruyordu ve uzun süre orada, havasız bir kutu olduğunu sandığı yerde, rahatsızlık içinde yattı. Ne yiyecek bir şey vardı ne de içecek; ama en kötüsü de, kıpırdıyamadığını anlamasıydı.

J. R. R. Tolkien- Roverandom

EYLÜL BAYKARA:

Gel gör ki bir odada ya da sabahleyin gökyüzünde gözüne rastgele çarpan bir renk tonu, bir zamanlar sevdiğin bir kokunun beraberinde getirdiği gizli anılar, çoktan çalmadığın bir müzikten bir ezgi, unutulmuş bir şiirin yeniden karşına çıkan bir satırı... İnan bana Dorian hayatımız böyle şeylere bağlıdır.

Oscar Wilde- Dorian Gray'in Portresi

OSCAR WILDE
DORIAN GRAY'İN
PORTRESİ

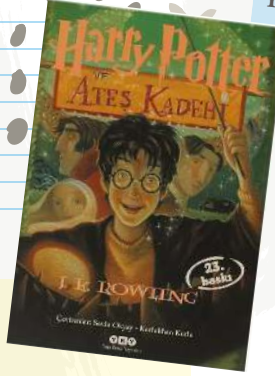

İDİL AKVARDAR:

Herkes çok iyi bilir ki bazen bir saatlik süre insana ömür kadar uzun gelirken, bazen de göz açıp kapayıncaya kadar geçip gider. Zamanın bu garip kısalığı uzunluğu, o saat içinde yaşanan olaylara bağlıdır. Çünkü zaman yaşamın kendisidir. Ve yaşamın yeri yürektir.

Michael Ende-
Momo

Michael Ende
MOMO

TUNÇ AKAY:

İnsan medeniyete kavuşmakla eskisinden daha fazla kan dökücü olmamışsa bile, en azından daha kötü, daha iğrenç bir kan dökücü olduğu kesindir. İnsan, eskiden hak uğruna kan döker, bunun için önüne geleni gönül rahatlığıyla temizlerdi; zamanımızdaysa, kan dökmeyi iğrenç saydığımız halde bu iğrençlikten kendimizi alamıyoruz, hem de eskisinden daha çok.

Fyodor Mihayloviç
Dostoyevski-
Yeraltından Notlar

FYODOR
MİHAYLOVİÇ
DOSTOYEVSKİ

YERALTINDAN
NOTLAR

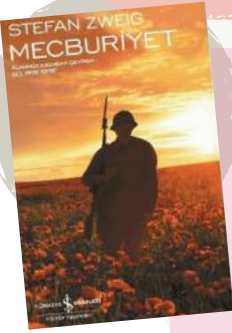
İNSAN ALIŞTIRILMIŞ KANLIĞI DİZİNİ

YERALTINDAN

SERENA KEÇELİ:

Hak! Hak demek! Artık dünyanın neresinde haktan bahsedebiliriz ki? İnsanlar öldürdü onu. Herkesin kendi hakkı var ama onların, onların gücü var ve şu an önemli olan da bu.

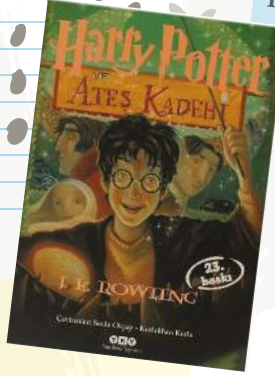
Stefan Zweig-
Mecburiyet

ECE DENİZ
ÇELİK:

Bu parayı istemiyorum, ihtiyacım da yok. Ama birkaç kahkahaya ihtiyacım var. Hepimizin birkaç kahkahaya ihtiyacı var. Ve sanırım ki çok geçmeden daha da fazla ihtiyacımız olacak.

J. K. Rowling- Harry
Potter ve Ateş Kadehi

VERDA
ÖZEL:

Demek istediğim, Poseidon'un seni şimdi sahiplenmesinin bir tesadüf olmadığı. Çok riskli bir oyun ama çaresiz bir halde. Sana ihtiyacı var.

Rick Riordan- Percy
Jackson Şimşek Hırsızı

KARDELEN ÖZKAN:

Fark etmek acıydı ama gerekliydi. Gözlerimi kapatıp hakkımdaki hoş olmayan gerçeklere sırtımı dönmenin bana ne yararı olacaktı? Bunu birçok kez denemiştım; fakat son sınavı biraz daha ertelemekten başka bir şey yapmıyordum. Bunun bir şekilde yaşanması gerekiyordu. Yaşandı, beni mutsuz etti. Bir dönem acı verdi, fakat sonunda kendi içimde daha güçlü olmamı sağladı.

Christy Brown- Sol
Ayağım

Sol Ayağım
CHRISTY BROWN

KIVANÇ ERDEM:

Her şeyin gerçek olduğunu kabul etmek gerekmez, gerekli olduğunu kabul etmek yeter. Ne kadar karamsar bir görüş," dedi K. "Yalan, dünyanın düzenine dönüşüyor.

Franz Kafka- Dava

FRANZ KAFKA
DAVA

JOSÉ
SARAMAGO
ÖLÜM BİR VARMİŞ
BİR YOKMUŞ

SEVİM CİLDAN:

Hani derler ya, yaşamak ve görmek gerek, bu zamana bağlı bir sorundur ve bazı şeyleri görmek nasip olmazsa eğer, bu sadece yeterince yaşamadığımızdan olacaktır.

Jose Saramago- Ölüm Bir Varmış Bir Yokmuş

STEFAN ZWEIF
KORKU

ESİLA BURÇ:

İnsan görmeye ihtiyacı vardı. Birkaç saatliğine de olsa kendinden, korkunun bu intihara sürükleyeceği yalnızlığından kurtulmaya...

Stefan Zweig- Korku

"SAHİP OLACAĞIM HER ŞEY, BİR GÜN KAYBEDECEĞİM ŞEYLERDEN SADECE BİRİ."

Asilerin,
kaybedenlerin,
hayalperestlerin,
küfürbazların,
günahkarların,
beyaz zencilerin,
aşağı tırmananların,
yola çıkmaktan
çekinmeyenlerin,
uçurumdan
atlayanların...
dili, sesi
Yeraltı Edebiyatı...

Serena ARUH-11/C

CHUCK PALAHNIUK: "YERALTI" EDEBİYATININ "YER ÜSTÜ" KRALI

Charles Michael Palahniuk, çalışmalarını devrimci kurgu olarak tanımlayan Amerikalı bir romancı ve serbest gazetecedir.

Palahniuk'un kitaplarının anlatıları genellikle zamansal sondan başlar ve kahraman kitabın başladığı noktaya kadar olan olayları anlatır. Bununla birlikte, bu anlatı biçiminin istisnaları Tıkanma ve Günlük, daha doğrusal bir anlatıma sahiptir. Genellikle kitabın sonuna yakın ortaya çıkan geçici sonla ilgili büyük bir ters köşe vardır. Palahniuk bunu "gizli silah" olarak adlandırır. Romanlarında iyi bir klişeyi sever. Kelimeleri çok güçlü kullanır ve anlamlarıyla oynar. Ninni'de, bir kitabın sayfasındaki şiir o kadar güçlüdür ki, ona maruz kalan tüm çocukları öldürür.

Palahniuk'un romanlarının konuları 1996'da yayımlanan Dövüş Kulübü'nden itibaren giderek vahşileşir ve ustalaşır. Bir Palahniuk hikâyesi her zaman ölüm korkusu ve çaresizlikle ilerler. Karakterleri toplum tarafından marjinalleştirilen ve genellikle kendi kendini yıkıcı saldırganlıkla tepki veren insanlardır.

"DÜNYA NÜFUSU ARTTIKÇA İNSAN SAYISI AZALİYOR."

Yozlaşmış ve kötü bir sistemin bir ürünü olduğunu fark ettiğinde, zeki bir insan nasıl tepki verir? Aldığımız her nefesin, vergi olarak ödediğimiz her doların, doğurduğumuz ve sevdiğimiz her bebeğin, bir şekilde kötü olan bir sistemi sürdüreceğini öğrendikten sonra yaşamaya nasıl devam edersiniz? İçinizdeki bütün hücrelerin ve kanın büyük kötülüğün bir parçası olduğunu bilerek nasıl yaşayabilirsiniz?

"BELKİ DE HER BİRİMİZİN GÖREBİLDİĞİ TEK ŞEY KENDİ GÖLGEMİZDİR."

Vaktimizin çoğunu başkalarının yarattığı şeyleri yargılayarak geçirdiğimizden, kendimiz hiçbir şey yaratamadık.

"RASYONEL ZİHNİMİZİN BASTIRILMASI, İLHAMIN KAYNAĞIDIR. İLHAM PERİSİDİR."

Herkesin hayal gücü köreldiğinde, artık hiç kimse dünya için bir tehdit olmayacak.

"BÜTÜN HAYATINIZI TANRI OLMAK İÇİN HARCAR, SONRA DA ÖLÜRSÜNÜZ."

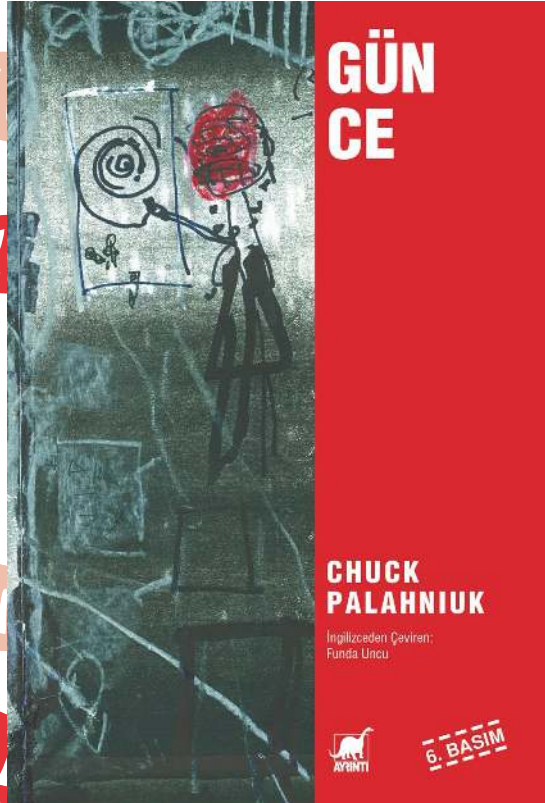
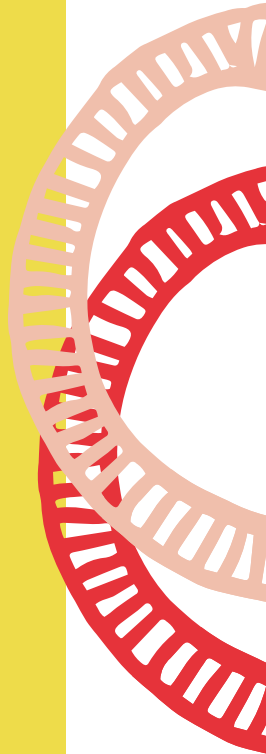
Thomas Mann'a göre, bütün büyük sanatçılar aslında hastalıklı kişilerdir. Belki de insanların sevdikleri şeyi yapabilme riskini göze alabilmek için gerçekten acı çekmeleri gerekiyordur. Gerçek sanat yapmak istiyorsan acı çekmelisin. İlham; hastalık, yara ve delilik ister.

"Her şey bir otoportre, her şey bir günce."

CHUCK PALAHNIUK

Günce, Chuck Palahniuk'un 2003'te yayımlanmış romanıdır. Kitap bir günlük biçimindedir. Tek kişi tarafından yazılmasına rağmen çok katmanlıdır. Romanın kahramanı Güzel Sanatlar Akademisi'nde aşık olup hamile kalan; şimdi ise bir otelde garson olarak çalışan, bir zamanlar umut vaat eden genç sanatçı Misty Wilmot'tur. Bir müteahhit olan kocası, intihar girişiminden sonra komadadır. Günce, kocasının çürümesini izleyen sanat, yaşam ve ölüm üçgeninde sıkışmış bir kadının korkularını, sevinçlerini, kabuslarını ele alır.

Günlüğün arkasındaki açıklamaya göre Misty "Kendisini yakında yüzlerce yaşamı tehdit edecek büyük bir komplonun içinde bir piyon olarak bulur." Palahniuk, Günce'de okuyucuyu beklemedik bir sonla baş başa bırakır. Kitap sizi şaşırtıcı yerlere sürükler. Sert dili ve üslubu okuyucuya darbe niteliğindedir ve aslında kendini fark etmesine, bir yüzleşmeye sebep olur.

DÜNYANIN EN İYİSİ

LOUIS ARMSTRONG

UNESCO İyi Niyet Elçisi, efsanevi caz piyanisti Herbie Hancock tarafından yaratılan Dünya Caz Günü, her yıl 30 Nisan'da dünya genelinde kutlanıyor. Bu güzel günü fırsat bilip Amerikan caz müziğinin en ünlü trompetçisi kabul edilen Louis Armstrong'u bu sayımızda sizlere tanıtmak istedik. Zor geçen çocukluğu, babası yüzünden hapse girişi; oradaki koroda önce şarkıcı, sonra perküsyoncu ve kornetçi olarak yer alması, karısının orkestrasında "Dünyanın En İyi Trompetçisi" adı altında çalmaya başlamasıyla caz müziğinin babası Louis Armstrong'u yakından tanıyalım.

En Popüler Şarkıları

- What a Wonderful World
- Cheek To Cheek
- These Foolish Things
- Dream a Little Dream of Me
- Indiana
- La Vie En Rose

LOUIS DANIEL ARMSTRONG

Louis Daniel Armstrong (4 Ağustos 1901- 6 Temmuz 1971), Amerikalı caz müzisyeni. 1920'lerde Amerikan caz müziğini önemli ölçüde etkileyip klasikleştiren ve caz tarihin en iyi trompetçisi olarak anılan büyük caz ustası olarak bilinir.

Hayatı

Armstrong 4 Ağustos 1901'de New Orleans, Louisiana'da fakir bir ailede dünyaya geldi. Babası, Louis küçük bir çocukken evi terk etti. Annesi ise onu ve küçük kız kardeşini büyükannelerinin himayesine bıraktı. 11 yaşında yılbaşı gecesi üvey babasına ait bir silahla sokakta rastgele ateş açmak suçuyla bir ıslahevine gönderildi. İslahevî korosunda şarkıcı ve kornetçi olarak yer aldı. Birkaç yıl sonra ıslahevinden çıktığında müziğe devam etti. Para kazanmak için bir at arabasıyla kömür dağıttı. Bu arada da ödünç aldığı kornetlerle bulabildiği her grupla müzik yapıyordu.

Müzik Kariyeri

Armstrong, çok geçmeden şehrin en önemli cazcılarının biri olan Joe "King" Oliver'in dikkatini çekti ve Oliver onu müziksel bir himaye altına aldı. Oliver'in daveti üzerine Chicago'ya, onun orkestrasında çalışmaya gitti. Bir süre sonra Louis Armstrong, Oliver'in grubunun piyanisti ile 1924'te evlendi.

Daha sonra New York'a gitti. Zamanın en ünlü Afrikan-Amerikan grubu Fletcher Henderson'ın orkestrasına katıldı ve müziğini orada da sergiledi. 1926 yılında Chicago'ya döndüğünde artık oldukça ünlüydü. Karısının orkestrasında "Dünyanın En İyi Trompetçisi" sanıyla çalmaya başladı. Armstrong'un 'West End Blues' şarkısındaki trompet girişi caz tarihindeki en meşhur doğaçlamalardan biri olarak kabul edildi.

2. Dünya Savaşı'ndan sonra Armstrong dünya çapında tanınan ve sevilen bir sanatçı olmuştu. Pek çok turneye çıkmış ve dünyanın her yerindeki sevenleri ile buluşmuştu. Plakları liste başlarında yer alıyordu. Özellikle o zamanlar özgürlüklerine yeni kavuşmuş olan Afrika devletlerinin vatandaşları tarafından oldukça takdir edildi ve beğenildi. 1956 yılında Afrika'da verdiği konsere yüz binlerce Louis Armstrong hayranı katıldı. Louis Armstrong, ilerleyen yaşlarında trompetçi değil, bir şarkıcı olarak da uluslararası bir star olmayı başardı.

Ölümü

Kalp rahatsızlığını basından saklayarak konserler vermeyi sürdürdü. Louis Armstrong 6 Temmuz 1971 tarihinde bir kalp krizi sebebiyle 69 yaşında Queens New York'ta kendi evinde öldü. Bir gün öncesinde bir şovu vardı.

Rüzgâra Karışmış İnsan Hikâyeleri

"Toprak toprak tüm hikâyeleri; harman yapar ve rüzgâra bırakır. Her sabah rüzgâr dağıtır onları yeni sahiplerine birer birer. Celal'in hikâyesinde ise rüzgâr, Manisa'nın Salihli köyündeki bir evin sekiz yaşındaki küçük oğlunun yüreğine dolmuş gibi görünür; oysa hikâye büyük oğul Hasan'a aittir."

B ERNA KURTULUŞ

Şehirler; yüzyıllardır milyarlarca insanı sorgusuz sualsiz kabul eder, bağrılarına basarlar da insanlar şehirleri sorgusuz sualsiz kabullenemez pek. İnsan illaki bir hikâyesi olsun şehirde; bir hayali; bir yolu olsun diye bekler. Hikâyesiz kaldığında gönül bağı kuramaz çünkü hiçbir şeyle. Hikâyelerin ise kötü sonla ve mutlu sonla bitenleri vardır tabii. Hele kötü sonla bitenlerden birine yol olmuşsa canım şehirler; hiç şansları kalmaz. İstedikleri kadar uğraşınlar temize çıkaramazlar adlarını. O yüzden Celal hiç sevmez İzmir'i. İzmir de onu sevmezmiş gibi hisseder Celal. İşin doğrusu İzmir'in umurunda bile değildir. Kim olduğunu bile bilmez onun. Adını, sanını... Çocukluğunu bilmez bir kere. Bileseydi korurdu belki de onu, kim bilir... Tanısaydı. Oysa Celal bilmez ki şehirler bir tek mezarlıklarında yatanları tanır. Onların hikâyeleri bitmiştir çünkü. Geceleri gizlice toprağa verirler hikâyelerini ölümler. Toprak toprak tüm hikâyeleri; harman yapar ve rüzgâra bırakır. Her sabah rüzgâr dağıtır onları yeni sahiplerine birer birer. Celal'in hikâyesinde ise rüzgâr, Manisa'nın Salihli köyündeki bir evin sekiz yaşındaki küçük oğlunun yüreğine dolmuş gibi görünür; oysa hikâye büyük oğul Hasan'a aittir.

"1980 yılının 12 Haziran sabahı Manisa Salihli'deki evimizde sıcak uykumdan uyandığımda başladı benim hikâyem. Oysa varoluşsal açıdan sekiz yıldır dünyada olduğuma göre 1972 Nisan'ında başlamış olmalıydı. Sekiz yıl birbirinin aynı günlerle geçmişti; öyle birbiri ardına. Bebekliğimi sayma; kendimi bildim bileli anam, tütün toplamaktan kararmış elleriyle başımı okşar, öpe koklaya çekiverirdi beni her sabah tam aynı saatte güzelim uykumdan. Aynı saatte kahvaltı eder, aynı saatte öğlen anamın beslenme çantama koyduğu kuru ekmeği kemirir, aynı saatte okuldan dönerdim. Aynı masanın aynı köşesinde ağabeyimin kocaman kitaplarının arasından bana kalan daracak yere kenarları katlanmış defterimi sığdırır, ders çalışır ve birbirinden renkli hayallere dalardım. Tam da aynı saatte bağırırdı babam: "Hadi yatağa" diye.

Aynı olmayan çok şey vardı o sabah evde. Anam her zamankinden erken kalkmış, kahvaltı hazırlayıvermişti çabucak. Bir Ege türküsü tutturmuştu yavaştan. Anamı kaç kez şarkı söylerken duymuştum bilmiyorum. İçim kıpır kıpır olmuştu evi saran türkü havasından ve bir de sabahları alışıktığımız mis gibi pişi kokusundan.

Biraz da buruktum sanki. İnceden bir kıskançlık sarmıştı yüreğimi. Anam pek de türkü söylemezdi çünkü. Pişi de öyle sık sık, her sabah yapılmazdı. Hatta yapılması için o günün çok özel bir gün olması gerekirdi. Gün özel olmasına özeldi de özel günü olan ben değildim işte, Hasan ağabeyimdi. Bu yüzden ağabeyime iki günden beri ilgi gösterip duran ve bu arada beni unuttuveren anama içten içe kırgındım. Bir yanım somurtup oturmak; bir yanım pişiye dalmak ve bir lokmada mideye indirmek istiyordum. Hasan ağabeyimin kahvaltının keyfini çıkarmak yerine sadece çay içmesi; anamın onca ısrarlarına "Canım istemiyoy anam" diye cevap vermesi daha da sinirimi bozuyordu. Ne vardı sanki bu kadar abartacak. Topu topu bir sınava girip gelecekti. Ben daha ikinci sınıftaydım ama öğretmenim her gün bana bir sürü soru soruyordu. Bazen sobanın sıcaklığından mayışıyordum sınıfta; uykum çok geliyordu da öğretmenim kafama şöyle vuruyor ve hemen sonra da soruyu yapıştırıyordu. Ben de hep "Bilmiyom örtmenim!" diyordum. Öğretmenim bazen çok kızırıyordu ama bazen de başımı okşayıveriyordu. Anama anlatmıyordum bile. Anlatsam da dinlemezdi ki zaten. Oysa Hasan ağabeyimin sınavı başkaydı. Onun soruları başka olacaktı. O, sınava İzmir'e gidiyordu. Hem de tek başına otobüse binecekti. Hem de tek başına kalacaktı İzmir'de. Çok büyüktü İzmir çok. Deniz vardı hem İzmir'de. Ben bile bir kere gitmiştim. Unutmadım hiç o günü ben. En güzel giysilerimizi giydirmişti anam. Pantolonumu güzelce yamamıştı bir kez daha gitmeden önce. "Paşalar gibi oldun" demişti. Öpmüştü beni sıkı sıkı. "Burası Kordon" demişti babam deniz kenarında yürürken. Denizle konuşmuştum ben o gün. Herkesten saklamıştım konuştuklarımı. Denizin kulağına "Ben büyüyünce büyük adam olcam. Buraya gelcem. İzmirli olcam." demiştim. Çok kıskanıyordum Hasan ağabeyimi çok. İzmir'e gidiyordu tek başına. Üniversite sınavına hem de. Çok iyiydi notları Hasan ağabeyimin. Okula iki yıl geç başlatmışlardı onu ama bir başlamış bir daha durduramamışlardı. Matematikten bile hep pekiyi alırdı. "Benim oğlum büyük adam olacak" derdi babam. Sonra da sırtına bir şaplak indiriverirdi Hasan ağabeyimin. Gülerdi Hasan ağabeyim kocaman o zaman. Bir şey demezdi hiç. Gaz lambasına daha da bir yanaşır; daha da dalardı ders çalışmasına. Büyümüştü şimdi. Üniversiteli olacaktı. Kismetse avukat olmak istiyordu. Avukat nedir bilmiyordum ama şehirden gelen eski gazetelere olan

merakından ve evdeki tek lüks eşya olan (kim bilir kimin eskilerinden gelmişti evimize) küçük pilli radyodan sürekli cızırtılı haberler dinleyişinden çok okumakla ilgili olduğunu anlardım. Bir de çok düşün-mekle ilgili olmalıydı bu avukatlık. Çok düşünürdü benim Hasan ağabeyim çünkü. Bir de çok yazardı. Merak ederdim yazdıklarını çok; ama, okut-mazdı bana. “Sen anlamazsın” der saklardı kâğıtları benden. Kiskanırdım çok. Ablam da kiskanırdı biliyorum. Diyemezdik o bir şey. Okuyamamıştı zaten. Orta ikiden terk. Tütüne giderdi anamla babamla. Onun da karaydı parmakları. Hiçbir şey diyemezdi. Kiskanırdı; ama, ben anlardım. Öyle kiskanç bakardı.

Anam beni ablama emanet etti o gün. Manisa’ya gidip abimi otobüse koyacaklardı. Yarın akşam kendi gelecekti oradan. Yarın akşam sınav bitmiş olacaktı. Geliverirdi artık kendi Manisa-dan. Hasan ağabeyim anamın gecedan ütlediği beyaz gömleğini; çakı gibi siyah pantolonunu giydi. Anamın “gece belki soğuk çıkar anam; sen al gene de yanına” diye zorla eline tutuşturduğu ince yağmurluğunu koluna attı; ablamı öptü. “Gel bakalım ufaklık” dedi bana. Çok mutlu olduğu az zaman da – geçen yaz bakkalın kızı Hatice’yi gizlice öptüğünde yaptığı gibi- beni kollarımın altından kaldırdı; bir tur döndürüverdi. “Görüşürüz yarın!” dedi. Göz kırptı. Bir daha ardına bakmadan çıktı gitti. Anam babam eve gelince dediler: “Dua edin hepiniz bu akşam dua! Yarın sular seller gibi yapıversin kızan soruları.” Dua etmedim. Hayal kurdum onun yerine. İzmir’e gittim hayalimde. Koridon’da gezindim. Bir de soru çözdüm çok. Yazı da yazdım.

Sonradan anam anlatırken duydum komşulara; Hasan ağabeyim saat dört gibi gitmiş İzmir’e. Yalnız da değilmiş zaten. Manisa’dan ne çok genç varmış üniversite sınavına giren meğer... Sadece Manisa’da değilmiş hem. İzmir’e yakın her yerden varmış genç genç delikanlılar. “Hasanımın arkadaşları varmış. Yer ayarlamışlar. İnciraltı Yurdu muymuş neyin! İşte orada kalacakmış kızanlar” diye anlatmıştı anam. “Ah kalmaz olararmış; ah sınava gitmez olararmış...” Yıllar sonra bir İzmir seyahatinde İnciraltı’na gittiğimde anımsamıştım anamın her sözünü bir bir. O zamandan sonra ilk kez İzmir’e geliyordum. Çalıştığım firmanın hukukî bir işlemini için gönderilmiştim İstanbul’dan İzmir’e. Beraber seyahat ettiğim

arkadaşım Mehmet, yorucu iş gününün akşama-mında “Hadi gel sana midye ısmarlama-yım” demişti. Midyecinin İnciraltı’nda olduğunu söyleseydi gider miydim bilmiyorum. İnciraltı bilir miydi ki hikâyemi; tanır mıydı ki çocukluğunu yollarında bırakmış Avukat Celal’i? Tanısa da umursar mıydı?

“İnciraltı’nı bilir misin?” “He ya evet işte tam o deniz kıyısındaki yer. Orda bir yurt varmış bizim çocuklar oraya gitmiş. Hepsisi bir heyecanlı, bir heyecanlı. Ertesi gün sınav var ya demişler başka şeyler konuşalım. Başka şeyler yapalım. E İzmir bu şehrin kanı kaynar ya! Demişler gidelim saat kulesine. Görelim. Gezelim. Gitmişler. Görmüşler. Gezmişler. Ah İzmir, zâlim İzmir... Keşke gitmeseymiş kızanım hiç İzmiirlere; keşke hiç heveslenmeyeymiş okumalara... Ah ne bilir insan komşularım ne bilir! Kader kısmet işte” derdi annem her anlatışında. Beş cümlemin arkasında ağlama nöbetleri geçirirdi dizlerini döve döve. Anam ağlardı, ablam alırdı sözü ondan:

“Sonra dönmüşler ya bunlar yurda. Sınav öncesi eğlence düzenlemişler akşam. Yurt da bir güzelmiş ama bir güzel. Yok ben görmedim. Babam anlattı sonra o gidip görmüş. Bahçesi kocaman ağaçlık. Bir de güzel süslemişler bahçeyi. Ertesi sabah çocuklar sınava gidecek ya. Eğlensinler garibanlar demişler. Unutsunlar biraz sınavı. Sanki bu sınavı kazanacaklar da dünyayı değiştireceklermiş bu oğlanlar. Babam dedi. Dünyayı değiştirmek isterlermiş meğer. Nasıl olacaksa. Üç beş tane liseli, liseyi yeni bitirmiş yeni yetme. Nasıl değiştirecek düzeni! O yüzden mi okurmuş bizim Hasan ordan buldan bulup da okuduğu o kitapları. Okumasaymış ah ya keşke! Ağlamasaymış anam böyle!”

“Oğlum! Kızanım! Ciğerim yanıyordur ciğerim!” diye haykırırdı babam. Gözünden hiç yaş gelmezdi. Anamın göz pınarlarında yaş kalmayacak sanırdım ağlamaktan. Ablam da oturuverirdi dizinin dibine anamın; gömerdi de başını başlarda ağlamaya. Babam ağlamazdı. “Hasanım” diye iç geçirirdi. “Hasanım...” “Solcu dediler oğluma. Biz ne biliriz beyim öyle sol sağ. Yıllardır tütün toplar, gündelik geçinir gideriz. Parmağın karası kadar emek verdim bak bu topraklara. Oğlum dedim okusun. Ben gibi olmasın. ‘Avukat olcam babam’ derdi. ‘Ol oğlum’ derdim. Ol da ben de avukat beyin babasıyım diyeyim; öyle köyde kasım kasım kasılayım da gezeyim. Ah keşke demeyeydim. Bunlar sevinmiş böy-

le eğlence var diye. Sınav var ya gerilmiş hepsi. Demişler şöyle felekten bir gece çalalım. Oturmuşlar hep beraber yemeğe. Sınavı konuşuyorlarmış ya başka ne konuşsunlar. Kalmış azıcık zaman. Müzik de çalyo bir yandan. E genç bunlar durur mu? Kanları kaynamış tabi. Kalkmışlar oynamaya. Kimi halay çekiyo; kimi oturuyor sohbetini ediyö. İşte ne olduysa o an olmuş. Ah beyim ciğerim yanıyo. Ciğerim. Hasanım” diye anlatırdı babam herkese. Ciğerinin yanığı kokardı her yer o anlatınca. Bir öksürük tutardı beni. Boğulur gibi olurdu.

Hasan ağabeyim uzunca sohbet etmiş o gece kendisi gibi gelecek derdinde olan o gencecik çocuklarla. “Ülkeyi kurtaracaklarmış ya!” diye ağlardı anam. Oradan bilirim, tahmin ederim neler konuşmuş olabileceklerini. Sonra müziğe bırakmışlar kendilerini. Gelecek kaygısına inat ritme bırakmışlar hayallerini. Kapının sert açılmasıyla susmuş türküler bir anda. Kımıldayamamış kimse! “Türküler sussun” demiş biri. “Vur” emrini duymuşlar sonra. Ah anam ağlama; güzel anam ağlama. “Anlamamış bile oğlancıklar neler olduğunu. Bunlara vatan haini demişler. Gözlerini kırpmamışlar vururken. Tarayıvermişler bütün bahçeyi. Düşürmüş oğlanlar bir bir yere. Hasanım da düşmüş. Yüreği parçalanmış yavrumun. Parça parça olmuş. Ben görmedim. Göstermediler. Babası bakmış. Yüreği parça parça oğlumun yüzünde gülümseme varmış ya komşum. Gülümsemiş ölürken. Hasanım, yavrum” diye tamamlardı hikâyeyi gözü yaşlı, yüreği ölü oğlundan daha paramparça anam. Senelerce ülkesine karın tokluğuna ırgatlık yapmış babam anlamazdı Hasanının nasıl olup da vatan haini olduğuna. Akli ermezdi. “Vatan sağ olsun” derdi hikâyenin sonunda “Vatan sağ olsun!”

Mehmet’le İnciraltı sahilinin sonunda İzmir halkının akın akın geldiği midyecide oturmuş dalgın dalgın denizi izleyen Celal hiç sevmemişti İzmir’i. Ölü Hasan’ın hikâyesi, diri Celal’in yaşamına sızmıştı çünkü. Bir şehir haksız yere kurşunlanmıştı. Bir çocuk haksız yere kurşunlanmıştı. Bir şehir haksız yere vatan haini olmuştu. Bir çocuk ölmüştü. Bir çocuğun hikâyesi bir şehrin hikâyesi olmuştu. “Oğlumun katilleri yakalanaydı. Yanarım yanarım da en çok ona yanarım. Kimseler ceza almadı ki. Vatan haini dediler kara gözlüme! Oysa o benim kara gözlümdü. Hasanımdı.” dedi anam komşuya.

Öykü

SERZENİŞ

Orhan ÇOLAK- 11/B

İçimde bir meyvus hâl ile uyandım bugün, şafağa doğru; çok kuytu köşelerden öldürücü bir yavaşlıkla tenime sinen koyu bir serzenişin kucağında. Ama böyle gelip geçici bir esinti gibi değildi bu his. Sanki senelerdir gücünü toplamakta olan bir yıkım gibi... Dizlerime, dudaklarıma, ansızın uğradı; gitmek bilmedi. Kendimi kandırmayı denedim bir süre, umutsuzca. Çıplak ayaklarım betona bastı, yüzüm soğuk suyla yıkandı; yine de bu ansız sıkıntı, bunaltıcı bir sıcaklık ile koynumda gezinmekte ısrar etti. Karanlık, yutucu bir sisin içinde kaybolduğumu düşündüm. Hani böyle ışığı kaybetmiş ancak yine de birisi sırtımdan beni içeri itmiş gibi. Yolun nereye uzandığını bilmeden, kafası karışık, dumanlı, biraz da ürkek. Sırtımı yaslayabileceğim bir dayanağın olmadığı gerçeğiyle, yapayalnız. Umutsuzluğun en acımasız fırça darbeleriyle süslenmiş bir tuval gibi hissediyordum kendimi. Kirlenmiş, değiştirilmiş; fakat, tüm bu vurgunların yardımıyla değerlenmiş bir parça gibi. Kulağa ne kadar saçma geldiğini fark edip kendi hâlime güldüm; histerik, küçük çaplı kahkahaların eşliğinde banyoma ilerledim.

Karşımda duran banyo aynası karşıladı beni ilk önce. Ürkütücü bir tarafsızlıkla beni seyrediyordu. Dikdörtgen, detaysız çerçevesi ve suyun buğulu lekeleri ile duvarda asılı duruyordu. Bu evde yalnız olmadığının somut kanıtıydı bu şey. Her bakışında farklı bir yabancıyı bana gösteriyordu. Kafası karışık bir adam, ağlayan bir adam, acı çeken, boğulmakta bir adam... Her gün farklı birisiyle tanıştıyordu beni; ufkumu genişletiyor, zihnimi sınırlarından çekip alıyordu. Ve itiraf etmek gerekirse bu işte çok ama çok iyiydi. Yargılayıcı bakışları yoktu ya da bana verdiği negatif bir hava... Tek yaptığı şey doğruyu göstermekti -ya da görmemi sağlamaktı- hiç saptırmadan, dolandırmadan; bir çırpıda suratıma vura vura.

Onun bu dünyadan olmadığına inanıyordum ve bunun için geçerli sebeplerim olduğuna emindim. Aynam içimdeki saklı duyguları yansıtmakta bir ustaydı ve benim ustalara saygım daim bir sonsuzluktan ibaretti. Minnet ve tevazu gibi nadir hissettiğim duyguların yüzeye çıkmasına yardım ettiği için ona müteşekkirdim.

Hırıltılı bir nefesten sonra aynamın önündeki yerimi aldım ve içinde bulunduğum karmaşayı yararak gözlerimi karşıya diktim. Sanki yansıمامı test ediyormuşçasına çenemi tutarak sağa kaydır-dım, ardından burnumu hafifçe yukarı kaldırdım. Ne beklediğimden tam olarak emin değildim, karşımda dikilmekte olan öteki ben, bir tuhaf gelmişti bana. Özellikle bugüne özel bir hadiseydi bu, her gün görmeye alıştığım, dipteki beni göreme-miştim bugün. Hayır, hayır. Bu sefer farklıydım. Yabancı. Fazlasıyla. Henüz çıkmakta olan sakalları-ma baktım; tırnaklarımı inceledim, ellerimi; arkamı dönüp sırtıma baktım. Sanki ansızın kim olduğumu unutmmuş, yeni birisiyle tanışma faslına geçmiştim. Ne tuhaf bir histi bu! Yıllardır içinde barındığım geçici kabuğu tanımaz hâldeydim, göçebe bir ruhun konakladığı ötekileşmiş bir bedeni izliyordum adeta. Kalbimin atışı beyaz fayanslarda yankı yapıyor, yalnızlığın bu kadar hissedilebilir olması tuhafıma kaçırıyordu. İçimdeki ses bile derinden düşünmüyordu, aceleci tavırlarla konuşuyordu benle. Aciz bir haykırışı vardı bana, öylesine nefret ve hile doluydu ki, duyulmaz ancak hissedilebilir bu sesin öfke kustüğünü fark ediyordum. Kime? diye soracak oldum, yansıمام bana göz kırptı.

İçimdeki ses bile bugün bana bakan o gözleri tanıyamamıştı.

Titriyordum.

Ayakta dikilerek yansımanı izlemeye devam ederken, düşünmeye koyuldum. Kendimi bilmediğimden değil, belki de içten içe yediremediğim nedenlerden ötürü bir inkâr sürecine girmiş, kendimi kendime yabancı etmiştim. Hiç bilmediğim, tatmadığım duygularla şafağa uyanmak mıydı beni tedirgin eden? Yoksa kendime mi yabancılaşmıştım?

Ne kadar acınası, diye düşündüm dişlerimi gıcırdatarak.

Aynanın su lekeleriyle örtülü yüzeyinden bir kelebeğin geçmesiyle son buldu düşünce selim. Kendime olan şaşkınlığım, koyu nefretim, öfkem bir anda toz oldu, nefesime karıştı. Daha önemli bir senaryo yazılıyordu şimdi ve ben bu doğal akışı bozma niyetinde hiç değildim. Yansımanın derinliklerinden, saliselerin içine sığdırılmış yalancı görüntümün köklerinden kopup gelen mavi bir kelebek gördüm. Ne soğuktan titreyen dişlerim, ne de beyaz fayansa basan çıplak ayaklarım beni içerisine girdiğim şoktan çıkarabilirdi artık. Önüme ilahi bir güçle sunulan bu görsel şöleni izlemek istiyordum sadece. Mavi kelebek nahifti; yavaşça banyomda süzülüyor, güzelliğini sergilemekten çekinmiyordu. Elimi ona doğru uzattım, işaret parmağımı inanılması güç bir yavaşlıkla yukarı kaldırdım. Ona zarar vermekten korktuğum bariz ve anlaşılabilir. Aynanın içinden suretini bozmadan geçmiş bu kelebek hiç tereddüt etmedi, bana güvenerek parmağımın ucuna kondu.

“Nasıl geçtin sen bu aynanın içinden?” diye fısıldadım ona. Banyom soğuktan ancak nefesim bu duruma tezat oluşturacak şekilde alev alıyordu. Bedenimin içerisinde harlayan sıcaklık etkisini göstermeye başlıyor, yerimde duramaz hâle geliyordum. Kelebek bana yanıt vermek istercesine parmağımdan havalandı, dudaklarıma kondu. Ardından kulağıma, burnuma, kirpiklerimin ucuna... Aynı dakikalar önce hissettiğim yıkım duygusu gibi, bedenimin iplerini ele aldı. Ne

tepki verebiliyor ne de bu olanlara bir anlam yükleyebiliyordum; bu kelebek içimdeki duyguların bir replikası olabilir miydi? Zihnim tarafından bana oynanan zalim bir oyun ya da uzun süreli bunalımın bir yan etkisi? Cevaplarını alamayacağım sorular sormakta üstüme yoktu ve şu anda bu marifetimin bir faydası olmadığı kesindi.

Duvara konan kelebeğe uzanmak istedim; fakat, bu eylemim ufak çaplı bir şaşkınlık ile yarıda kesildi. *İkinci bir kelebek aynadan geçip banyoma girmişti.* Tüm bu olanları sıradan karşılayıp anın tadını çıkarmalı, kelebeklerin hasletten uzak, saf ve günahsız kanat çırpışlarını seyretmeliydim. Ama olmuyordu işte, dahası gelecek mi diye yüzümü aynaya yapıştırmayı denedim. İçerisini görebilme umuduyla bakıyordum kendime, karşımdaki yabancı çehreye, inancımı kaybederek geri çekilmemle üçüncü bir kelebek içeri girdi. Ardından dördüncü, beşinci ve nicesi...

Gelen kelebek selinin durmayacağını fark ettim.

Banyomda hareket edecek pek bir alanım kalmamıştı, ayağımı oynatsam onları ezeceğimden, güzelliklerini lime lime edeceğimden korktum. Kendime olan saygımı yitirip tüm dikkatimi kelebeklere yönelttim. Birkaç adım geriye giderek sırtımı duvara yasladım ve aynanın içinden akın eden sürüye baktım. Az önce taptuğum o mavi kelebekten onlarca içeri hücum ediyor, bana nefes alacak alan bırakıyorlardı. Korkum; gerilimli bir film sahnesindeki gibi yavaştan ancak tempolu bir şekilde arttı, arttı... Sınıra yaklaşırken uzaklardan çalan öfkeli bir piyanonun sesini işittim. Ne yapacağım? diye bağırdım, titremem alevimle harmanlanmış; beni bilinçsiz bir kuklanın bedenine hapsedmişti. Boğulacağımdan şüphe ettim, her taraf kelebek dolmuştu. Vücudumu saran bir kefen misali çevreliyorlardı beni. Hepsi birden, sanki iş birliği yapıyormuş gibi; acımasız ve istihdam içerisinde, kanatları cildimi jilet gibi kesiyordu. Kapana kısılmıştım.

Bir feryat kopardım ve tüm gücümle aynama yumruk attım. Hani o saygı duyduğum, tarafsız abideme, ustama. Bir çırpıda kırdım onu, parçalarına ayırdım. Kırıkların yere düşme sesi kesik kesikti şimdi, ya duyma yetimi yitirmeye başlamıştım ya da buna neden olan şey kafamı saran kelebek sürüsüydü. Aynayı kırdığım vakit kelebeklerin banyoma artık giremediğini fark ettim. Yaptığım şey işe yaramıştı; fakat, hâlâ bu yaratıklardan nasıl kurtulacağım konusunda fikirsizdim.

Tırsarak kendimi silkeledim ve cüssemi dışarı atmak için ayaklandım. Yerden güç aldım, hızlı bir hareketle kapıyı açma umuduyla davrandım. Sağ omzumu betona çarptığım vakit ölümün ne kadar hissedilebilir ve gerçek olduğunu zihnimde duydum. İliklerimde, damarlarımın ta en içinde, ruhumun ilmeklerinde... Sanki Azrail buradayım dermişçesine vurmuştu bana, sert ve yeis dolu bir darbeyle.

Banyomun kapısının olduğu yerde artık koca bir duvar duruyordu.

Terlemiş ve korkudan kemiklerine kadar titremiş olan ben nefes alamadığımı hissettim, bıkmış ve hoşnutsuz. Bu sabah kalktığımda üzerime akın eden aynı duyguları tekrardan yaşıyordum, tek fark bu yakarışın ecel korkusuyla beslenmiş, yüreğin çaresiz çırpınılarıyla süslenmiş olmasıydı. *Defolun!* diye bağırdım. Elimle havayı yumrukladım, dizlerime dokunan kelebekleri ezmeye çalıştım. Faydasızdı. Dizlerimi sınırsız karnıma çektim, cenin pozisyonunda ufalabildiğim kadar ufaldım. Banyodaki en küçük şey ben olmak istiyordum artık. Kimsenin fark etmeyeceği, zararsız, havadan hafif bir vücut. Yeter ki bu kelebekler mühürlemesin tenimi, zehirlerini kanıma akıtmasın, sahte ve aldatıcı güzelliklerine kanan beni daha fazla yaralamasın. *Lütfen,* dedim ağlamaklı bir sesle. *Alın bunları başımdan, birisi yardım etsin!*

Sesimi duyan Tanrı mıydı, yoksa ölümün elçisi Azrail mi bilmiyorum; fakat serzenişim gökler tarafından kabul edilmiş, acınası dileğim katmerlerini açarak hakikate kavuşmuştu.

Çizim: Ege ÇİMEN

Kelebekler sırayla, hiç tereddüt etmeden, banyonun tavanında yanmakta olan lambaya doğru hareket etmeye başladı. Yaptıkları eylemi ilk başta anlayamamış, ürkek gözlerle onları süzmeye devam etmişim. Fakat ansızın kafama dank etti, o yanmaz dediğim ampul ansızın parladı. Beraberinde tıkanmış bütün yollarımı açtı, ciğerlerime derin bir nefes doldu. Sis içindeki ben, görmeye başladım.

Bir günlük ömürleri olan kelebekler intihar ediyordu.

Lambanın yüzeyinde can bulmuş yakıcı sığa doğru süzülüyorlardı; hâlâ hayattayken yanmak, diri diri ecele kavuşmak için. Bu istek ve kararlılık gözümü kararttı, hangi canlı ölüme bu denli arzuyu giderdi? Kelebekler gidiyordu ve benim tek düşündüğüm onların ömürleriydi. Yaşanmamış kısacık bir hayat, heba edilmiş koskoca bir zafer.

Bir günlük ömrüm olsa, onu hiç düşünmeden feda eder miydim? İçinde yaşadığımız yüzyıla bakarsak evet, ederdim. Anlamsız çileler silsilesinde, uğruna savaşmaya değer ne vardı? Ölmek için doğduğum bu dünyada daima ileri gitmek yerine neden pes etmeyi seçemezdim? Korkutucu olan hakikat bir nedenin olmamasıydı. Yapabilirdim, belki de yapmalıydım. Bakışlarımı tavana çevirdim, beyaz ışıktaki can veren kelebeklere baktım. Derin bir düşünme faslının ortasında yüzüme doğru düşen cesetler bilincimi yerine getirdi. Aynı aynadan geçerken sayılarını çoğalttıkları gibi, aşağı düşerken de aynı yolu izliyorlardı. Bir, iki... Ardından onlarca ölü kelebek kucağıma dökülmeye başladı. Bazıları sığanın etkisiyle hâlâ çırpınıyor, acı çekiyordu. Onlardan kurtulmak isteyen bendim, diye hatırlattım kendime. Şimdi Tanrı'dan -veya Azrail'den- onların canını aldığı için şikâyetçi olacak değildim. Artık ilerlemem gereken bir yolum yoktu, sonlanması gereken bir hikâyenin henüz akıllanmaya başlamış, kafası bulanık karakterlerinden birisiydim sadece.

"Kötü kader diye bir şey yoktur" dedim ayağa kalkıp kelebekleri üstümden silkelirken. Yere düşerken çıkardıkları patırtı sesi kulaklarımda çınlıyordu. "21. yüzyıl vardır ve bu yüzyıl bir kelebeği bile intihar ettirebilir."

Ölü kelebek kanatlarını zeminde bıraktım. Korkumu, onlara karşı güttüğüm yersiz nefreti, aldandığım güzelliklerini, başlarda inandığım nahifliklerini, bana dokunduklarında hissettiğim dehşeti, kanatlarıyla kestikleri yerlerdeki sızıyı, çokluklarıyla kalbime saldıkları terörü, kanatlarındaki mavinin en üzücü tonunu banyonun zemininde bıraktım. Bir günlük ömürlerini yaşamadan intihar ettikleri gerçeğini gizledim. Koca bir yüzyılı yerde, ayaklarımla altında çiğnedim.

Acımadım.

Şiir

AN
KA

Bekliyorsun değil mi
Fazlasıyla aydınlığı
Fazlasıyla mutluluğu
Fazlasıyla hayalleri
Gideceğin yeri ya da
Bağlandığın yeri
Bekliyorsun...

ÜÇ HARFİN İÇİNDEN

*Olacağız;
Belki de Olduk*

Şiirler-4

Gözlerime bak
Parlıyor değil mi
Biraz endişeli
Biraz tedirgin
Biraz heyecanlı
Bembeyaz odada ya da
Kapkaranlık çukurda
Parlıyor...

Hissediyorsun değil mi
En çok içinden
En çok kabinden
En çok aklında
Gelen duyguları
En çok da o ilk dokunuşu
Hissediyorsun değil mi...

"Sadece o sözcüğün anlamı değil; söyleniş tarzı, tonu, uzunluğu, sertliği, her şeyi o kişinin kişiliğini bir şekilde etkiler."

Ben şahsen isimlerin bir insanın kişiliğinde çok büyük bir önem taşıdığını düşünürüm. Burada tabii ki ebced* gibi gerçek olmayan olaylardan bahsetmiyorum. Ama düşünün; insanlara bir hafta belli bir isimle seslenmeniz o kişide değişimlere sebep olabilir. İsimler ise bir kişinin büyük ihtimalle hayatı boyunca en fazla duyacağı kelimedir. O kişi, kendini sürekli duyduğu o kelimeyle tam anlamıyla özdeşleşmiştir. Bu, her şekilde o kişinin psikolojisini etkiler. Sadece o sözcüğün anlamı değil; söyleniş tarzı, tonu, uzunluğu, sertliği, her şeyi o kişinin kişiliğini bir şekilde etkiler.

Siz üstünde düşünürseniz kendi isminizin kişiliğiniz ya da başkasının ismiyle kişiliği arasında bağlantılar kurabileceğinize eminim. Mesela Poyraz kuzeydoğu rüzgârı anlamına gelir. Sert ancak bereketli bir rüzgârdır. Şimdi burada kendi kişiliğimden bahsetmeyeceğim, ancak; sadece benzediğini bilmenizi istiyorum. Bunun yanında ismimi her yazdığımda ya da söylediğimde o sözcüğün gücünü hissediyorum. Sırf ismimi görmek bana belli bir öz güven veriyor. Bunun da genel olarak üstümde bir etkisi olduğunu düşünüyorum.

Birine bir isim koyulurken o kişiyi nasıl etkileyeceğini hesaplamak gerekiyor mu? Bence hayır. Sonuç olarak aynı isme sahip kişilerin çok farklı kişilikleri olacağını tahmin etmek zor değil. Ne de olsa o kişinin yaşayacağı şeyler bizim kim olduğumuzu daha fazla etkileyecek. Ama bu, üzerinde düşünmesi zevkli bir konu: Bazı kelimelerin gerçek ağırlıkları olduğunu bilmek...

**Ebced/ebcet: Arap alfabesinin her harfi bir rakamı karşılayan ve anlamsız sekiz kelimeden oluşan değişik bir düzeni. (Kaynak: TDK Güncel Sözlük)*

*Koskoca okyanusta başıboş
dolanan ben,*

*Karadan beni görüp umutlanarak
yardım bekleyen sen.*

*Rotasız bir gemi iken yol gösteren
sen,*

*Yolumu çizdiğimde de
destekleyeceğinden emin olamayan
ben.*

İpek ATAY-10/A

ZAMAN MAKİNESİ

KARDELEN ÖZKAN - 9/A

Sokaklar çok sessizdi. Öyle ki her adım attığımda ayağımı yere yumuşakça indirmeye gayret ediyordum. Attığım her adımın sesi gökyüzünde yankılanacak, üzerinde benden başka kimsenin bulunmadığı bu sokakta attığım her adımda yeri sarsacak gibi hissediyordum. Dört yıl oldu. Çok şey değişmişti. Sanırım ben de değiştim. Önceden de bu sokağı böyle boydan boya adımlamamıştım aslında. Hep koşardım çünkü. Attığım adımlardan şüphe duymazdım şimdiki gibi, düşmekten de hiç korkmazdım. Her düştüğümde beni hep kaldıran biri vardı çünkü. Şimdiyse yalnızdım. Şimdi bu sokakta kimseler olmadığından değil bu yalnızlık hissi... Hep içimde hissettiğim bir duygu. Çokça arkadaşım var. Ablam var bir tane, İzel. Annemler var sonra. Annemle babam başka şehirde yaşasalar da hep görüntülü arıyorlar; hiç hissettirmiyorlar yokluklarını. O zaman neden yalnız hissettiğimi soruyorsunuz değil mi? Yalnız hissetmeye herkesin yokluğu değil birinin yokluğu yeter bazen. Çünkü o biri herkes gibi değildir. Benim için bu kişi abimdi. Eski evimize yaklaştıkça kalp atışlarımın sesi, adımlarımın sesini susturmaya yetmişti. Bahçedeki yeni dünya ağacının kurumuş dallarının üzerinde tek tük kalmış yaprakların hışırtısı da kalbime eşlik ediyordu. İkisi güzel bir melodi tutturdular. Ben de bir süre dinledim çocukluğu-

mun şarkısını. Ben içeri girmeye niyetlendiğimde artık hiç ses yoktu. Bu sokağın hiç bu kadar sessiz olduğunu hatırlamıyorum. Ama kapımızın sesini hatırlıyorum. Hâlâ oldukça gıcirtılı. Babam bu menteşeleri ne kadar çok yağlasa da yağladıktan kısa bir süre sonra bu gıcirtı geri geliyordu. Üstelik gıcirtı her seferinde daha da şiddetleniyor gibiydi; ama, biz bu gıcirtıya alışmıştık. Babam da bir süre sonra kapıyı yağlamaktan vazgeçti. Bu gıcirtı tüm evlerin kapısında vardı, bana göre kapıların hepsi farklı gıcirdardı. Her evin sesi farklıydı, kendine hastı. Buralarda değişmeyen tek şey bu kapı galiba. Olsun, en azından hâlâ çocukluğuma açılan bir kapı var. Gıcirtısı da değişmemiş üstelik. Hala bu gıcirtıyı duyabilmek güzel. Kapıyı açmakla bir süre oyalandıktan sonra zorlanarak içeriye ilk adımımı attım. Bu sefer gerçekten adımımı attım. Bu sefer gerçekten adımımı attım. Ya da tahtadan döşemelerimizin birisi oynuyordu. Evin içerisinde tahta döşemelerden başka bir şey kalmamış. Geyikli duvar halımızın asılı olduğu yerde bir karaltı var sadece. Kireçten duvarlarımız, üzerindeki bu karaltılar ile televizyonda gördüğümüz renklerin aynısıydı: siyah ve beyaz. Resimleri astığımız çiviler bomboş şimdi. Üzerliğin rüzgârda çıkarttığı ses hâlâ kulaklarımda ancak o da duvardaki yerinde değil. Her şey gitmiş: keçeden halımız, divan, köşede duran masa, üstündeki

radio... Yalnızca anıların bana hatırlattığı birkaç ses... Ama abimin sesi hâlâ yok. Duymak istediğim ses, belki de tek ses onunki hâlbuki. Şimdi bir kere olsun onun sesini duysam hayatımın kalanında sağır yaşamaya razıyım. Hiç olmazsa sesi anılarımda canlanır diye onun odasına gitmeye karar verdim. Minicik bir odası vardı. İçeri girdiğimde zaten küçücük olan oda daha da daraldı, yüreğimi sıkıştırdı. Gözlerim dolduğunda bulanık da olsa yatağını gördüm. Somyanın soğuk demirleri üzerine bıraktım bedenimi. Üşüyordum. Soğuk demirler kafes oldu kalbime, anılar ise başımın altında bir yastık. Yılların yorgunluğu var üzerimde. Uyuyakalmışım. Uyumadan önce onun rüyalarına konuk olmayı diledim. Bir zaman makinesi olsaydı şimdi diye geçirdim içimden, uyumadan önce son kez. "Ben bir zaman makinesi yapacağım." diyordu rüyamda abim. O benim gibi söylemekle yetinmedi sadece. Hiçbir zaman yetinmezdi. Kömürlükten çaldığı tahta kasanın içine girdi. Mutfaktan çaldığı tencereyi de kafasına geçirdi, kendince bir kask yapmıştı. Bu haliyle o kadar komikti ki... Fakat o çok ciddi bir şekilde yaptığı işe odaklanmıştı. Dudağının kenarındaki küçük gülümsemesi, tuhaf bazı sesler çıkardıktan ve gözlerini bir süre yumup açtıktan sonra tüm suratına yayılmıştı. Başarmıştı! Uyanıp yatakta doğruldum. Ben

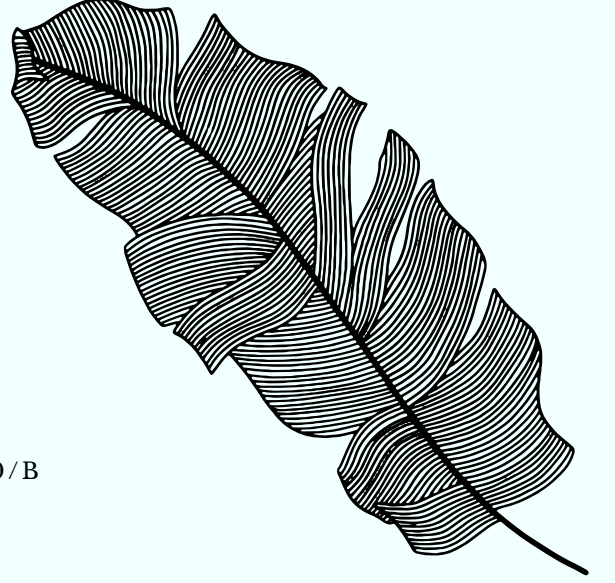
ayağa tam kalkacakken ayağıma sert bir cisim çarptı. Yatağın altına eğilip baktığımda gördüm: zaman makinesi! Hızlıca onu bulunduğu yerden çekip çıkardıktan sonra üzerindeki tozları temizledim ve abimin rüyamda koyduğu yere koydum. Kasanın içine zar zor yerleştikten sonra kaskı -tencereyi- da kafama geçirdim. Her şeyi onun yaptığıyla aynı yapmaya çalışıyordum; ama, onun içten gülümsemesi yerine benim yüzümden buruk bir gülümseme vardı. Gözlerimi yumdum ben de bir süre, onun yaptığı gibi. Açtığımda gülümsemem tüm yüzüme yayılmıştı. Başarmış mıydım? Abimi gördüm karşımda. Gözlerimden yaşlar dökülürken seslendim ona. Küçükken ona ilk kez abi dediğimde çıkan cılız ve güçsüz ses bir kez daha döküldü dudaklarımın arasından hıçkırıklarla birlikte. İlk seslenişim bir o kadar da son seslenişim gibi. Beni görmüyor gibiydi. Ama sonra o da bana seslendi:
-Çelik bak ben nasıl uçacağım şimdi.
-Hadi gel de izle, bacamızdaki leyleklerden birine tutunacağım, Nils gibi.
-Aya gideceğim Edi ile.
-Çelik!
Abi diye seslendiğimde beni duymuyor sanmıştım. Meğer duymayan kişi benmişim. Abim pencerenin kıyısında durduğunda onu tutmaya çalıştım fakat başarmadım bedenini aşağıya bıraktığında ben de bahçeye koşmaya başladım. Bahçeye koşarken hatırladım bu günü. Beni çağırdığında yanına gitmemiştim. Sonra annemin bağırmasıyla şimdiki gibi koşarak bahçeye çıktığımda abimi yerde acılar içinde kıvranırken görmüştüm. Bense ona sadece gülmüştüm. Gülmüştüm çünkü saçma sapan hayaller kurardı. İzlediği çizgi film karakterlerini taklit ederdi. Bir çizgi filmdeki çocuğu bir kazın tepesinde uçarken izlediğinde, o da uçmanın hayallerini kurmaya başlamıştı. En sonunda bir gün, bu gün uçmayı denemişti. Ama tabii ki başarılı olamamış, yere düşmüş ve ayağını kırmıştı. Ama hiç pişman olmamıştı. Acı içinde kıvranırken dudağındaki küçükgülümsemesi hâlâ yerindey

di. Çok kısa süreliğine bile olsa hayallerine kavuşmuştu. Asla pes etmezdi, hayallerini gerçekleştirmek için ayağını kırmayı bile göze alabilmişti. Bu yüzden çok kıskanıyordum onu. Bu yüzden o gün hayallerini gerçekleştirirken onun yanında olmak yerine hayallerinin ne kadar saçma olduğunu, onları asla gerçekleştiremeyeceğini söyleyip onun canını yakmıştım. Sözlerimin, canını ayağını kırdığında hissettiği acıdan daha fazla acıttığına eminim. Bu sefer bahçeye vardığımda onu göremedim. Kafamı boynumun üstünden biraz yukarıya kaldırıp pencereye baktım fakat orada da yoktu. Kafamı gelen sesle birlikte aşağı indirmemle gördüm. İşte orada, abim. Düşmüş mü? Acı çekiyor gibi gözüküyor. Biraz daha yaklaştım ona. Ellerinde çiviler vardı. Üstü başı berbat hâlde. Annem görse bu hâlini... Her yeri çamur olmuş. Ne yapıyordu bu hâlde?
-Çelik hadi gel, çivi oyunu oynayalım.
Yumuşak zemine çiviyle yamuk yumuk çizgiler çiziyordu. Yanına oturdum. Çizdiği şeye biraz daha dikkatli baktım. Bir top mu? Çizdiği yuvarlağın içine küçük noktalar ekledi. Sonra anladım. Bu bir kurabiye. Küçükken Susam Sokağı'nı izlediğimizde ekrana Kurabiye Canavarı gelince ikimizin, hatta üçümüzün de canı kurabiye çekerdi. Ablam bizden yaşça büyük olduğundan bu programı izlemek istemediğini söylese de aslında içten içe o da çok severdi. Üçümüzün de ortak olarak yapmaktan keyif aldığı nadir aktivitelerdendi Susam Sokağı'nı izlemek. Program bitişinde anneme kurabiye yapması için ısrar ederdik. Bir gün ablamla ben okuldayken bize sürpriz yapmak istemiş annem. Abim ayağı kırık olduğundan evde kalıyordu. Annem biz gelmeden o kurabiyelerden yapmış bize. Biz okuldan gelip annem tarafından mutfağa yönlendirildiğimizde ise abim tabaktaki son kurabiyeyi elinde tutuyordu. "Annem sizinkileri beslenmenize koydu sanıyordum. Bunlar benim hakkım zannettim. Özür dilerim." dediğinde ablam ona sorun olmadığını söylese de benim için bu çok büyük bir sorundu. Elinde

ki son kurabiyeyi bana uzattığında öfkeden uzattığı koluna vurup elindeki kurabiyenin düşmesine sebep olmuşum. Bu çizdiği bir özür kurabiyesi olmalı diye düşündüm. Abim bana tekrar seslendi:
-Çelik gel bak sana ne yaptım. Ben tekrar duymadım. Utancımın ona bakamıyordum. Kafamı yerden zar zor kaldırdığımda o, oturduğu yerde değildi artık. Nereye gidiyordu? Hızlıca ben de peşinden gitmeye başladım. İşte bizim sokaktayız ama bu sefer sokaklar sessiz değil. Mehmet Bakkal, Berber Recep, Emlakçı Suat, herkes yerli yerindeydi. Ben yalnız değilim bu sefer, abim burada. Abim önden ben arkadan ilerlerken sokağın köşesinde oynayan çocukları fark ettim. Oya ile Bora. En yakın arkadaşlarım. İki kardeşler. Abimle bana inat ikisi çok iyi geçinirdi. İkinin kavga ettiğini hiç hatırlamıyorum. Kendimi onların yanında Bakkal Mehmet Amca'nın dağıttığı bayramlık şekerler gibi hissedirdim. Horoz şeker alma ümidiyle gittiğimiz bakkalda elimize tutuşturulan, hiçbir çocuğun sevmediği ama ucuz diye alınan şekerlerden... Yine de onlar benimle iyi geçinirdi. Abim adımlarını hızlandırdığında Oya ve Bora'yı arkamızda bıraktık. Uzun sokağın köşesinde durduğumuzda dönüp son bir kez arkama baktım. Abime tekrar döndüğümde arkasında o arabayı fark ettim. Abime baktım sonra. Kıyafetleri değişmişti. Mavi tişörtü üstündeydi. O gün giydiği tişört. O mavi rengini çok severdi. Gökyüzünün rengiydi çünkü. Bense hiç sevmezdim maviyi onun o tişörtü giydiği günden beri. Araba hızlıca ona doğru gelirken ben de ona doğru koşmaya başladım. Evet yine koşuyordum bu sokakta ama bu sefer acıyla, korkuyla. Arabanın şiddetli korna sesini duydum. Kalabalığın gürültüsü kesilmişti, susmuştu herkes, susmuştu dünya. Sadece bir korna sesi vardı kulaklarımda. Sessizliğin en güçlü çığlığı, ardından benim çığlığım duyuldu sokaklarda:
-Abi!
İlk seslenişim bir o kadar da son seslenişim gibi.

ELBET BİR GÜN...

EFE KOCACENK- 10/B

... Ah, gökyüzünün yeryüzüne yansması; esintili bir gecenin huzurunda kaybolan benim için neredeyse bir fincan kaliteli koyu kahve kadar vazgeçilmezdi. Her hâliyle güzeldi; çekirdeğinin kokusu ve her yudumdaki o şarabı andıran hafif mayhoş tadı öyle hoştu ki inanın kelimelere dökmekte bile zorlanıyorum.

Yansımaya tabiri sizi yanıltmasın, Rose kesinlikle yansımadan fazlasıydı, o benim tamamen gökyüzümdü. Birinci kalite bir kahvenin verebileceği hoşnutluğu minicik bir tebessümüne sığdırabilmişken, bir de ağız dolusu güldüğünü bir düşünsenize... Ah, ölümlerin en güzeli olurdu bu. İçimden aniden beliren bu hoş hissiyatla bir buhar gibi uçurse ruhum bedenimden ve yere yığılan o aciz bedenimin yüzündeki neşesi de mezara kadar solmasa... Ne hoş bir ölüm şekli değil mi? Hayal ederken bile gülümsememi gizleyemiyorum. Fakat, kahve lezzetli olmasına karşın acıdır. Yavaş yavaş, yudum yudum ve lezzetine vararak içmek gerekir ki ağırlığı nedeniyle tadından soğunmasın. Ve aynı zamanda sıcaktır da; aceleye getirilirse dili tahriş eder.

Dostlarım, Rose ile tanışıklığımızın ilk zamanlarında ne denli imkânsız olduğunu iliklerime kadar hissediyordum. Çünkü her birimiz, her birimizin dünyasında birer yere sahibiz. O benim gökyüzümdü; gündüzümün gün ışığı ve geceleri insanı âdeta içine çeken o karanlık sonsuzluğun her zerresiydi. Bense sıradandım, pek de bir şey ifade etmiyordum dünyasında; belki bir dilenciydim, sevgi dileniyordum ya da karşılık dileniyordum verdiğim değere.

Veya bir temizlikçiydim; dikkatsizce fırlattığı sözcüklerin isabet ettiği kalbim paramparça olurken, parçalarını görüp rahatsız olmasın diye itina ile temizliyordum kırıklarımı. İncecik camdan bir kalbin parçalarını kendim dışında toparlayabilecek yoktu ki... Ama hep sevdim dostlarım, hep sevdim... Ve dostlarım, sevdiğinizi bir koyu kahve gibi sevin. Aceleci olmayın kesinlikle, yavaş yavaş sevin. Dilinizi yakmadan ve keyif alarak sevin. Onunla beraber güzel gidecek şeyleri bulun ve onlarla sevin. Ve tabii ki hafif acılığıyla, mayhoşluğuyla sevin. Biliyor musunuz, zaten mayhoşluğudur aslında onu vazgeçilmez yapan.

Dostlarım, sevginizin gerçekliğine inanın. Çünkü insanlar sevmeyi bilmiyor, siz bilin. Küçük bir sarılma, edilen sohbetler, paylaşılan fikirler veya iyi ve kötü hisler... Gerçekten sevmek budur. Birisine duyduğunuz sevginin gerçekliğini içinizde sorgularken ölçütleriniz bunlar olsun, çünkü gerçek aşk budur aslında. Günümüzde seviyesi epeyce düşürülmüş "aşk" kavramı, altında benimsenebilmesi güç derin anlamlar saklar. Çünkü arzularının esiri olmuş kitlelerin; arzularına ulaşabilmek uğruna bu denli anlamsızlaştırdığı aşkın ne

yazık ki kişileri kaybettirebileceğini koskoca bir zaman dilimine yaymayı başardılar. Ama, yüreği temiz dostlarım, aşk böyle değildir. Aşk, kişiyi yavaş yavaş tanıdıkça kendini göstermeye başlayan bir histir. Kişinin fiziğine duyulan aşklar yalancıdır ve yanıltır. Arzularınızı bastırın dostlarım. Onların esiri olmayın veya insan seçimlerinizde söz sahibi olmalarına kesinlikle izin vermeyin. İçten sevin dostlarım; minik bir sarılmanızın altında yatan derin anlamlar olsun. Sohbetiniz zaman geçirmek için olmasın, neredeyse her şeyden kıymetlidir zaman. Onu en güzel şekilde değerlendirmek anlamı taşıyın. Derdinizi anlatıp derdini dinlediğiniz gibi, onu neşenize de ortak edin. İçten sevmek bu kadar basittir aslında dostlarım, çok güzeldir de. İçindeki çiçekleri ölmüş birinin çiçeklerini diriltecek kadar güzeldir bu. Ama bir o kadar da zordur. Çünkü sevdiğe her gülüşünde ölümünüzü göreceksiniz adeta. Öyle bir hissiyattır ki bu, inanın mutluluğunuzdan öleceğinizi hissedersiniz. Zıtlıkların birbirine karıştığı bir hissiyattır bu. Ama dostlarım, ama, asla ve asla karşılık beklemeyin. Beklentileriniz olmasın. Çünkü en mutlu edeni olduğu kadar da en acı verenidir bu aynı zamanda. Her ne olursa olsun doğru sevin, yeter. Hayat bu, önünde sonunda içtenliğiniz karşılık bulur. Bu sefer olmaz, bir sonrakinde olur, onda olmaz ondan sonrakinde... Yalnızca, yalnız ölmeyeceğinizden emin olun.

Ah, görüyorsunuz ya dostlarım, nasıl ruh hâllerine düşmüşüm. İçim kararmış, içim, aynı kahvem gibi kapkara... Rose, dünya güzeli sayılmazdı. Arzulananacak bir fiziğe de sahip değildi. Ama dostlarım, bir insanın içinin, ruhunun dünya güzeli olduğunu fark ettiğiniz an yüzü kelimelere dahi dökülemeyecek kadar güzelleşiyor. Beraber geçirdiğimiz zamanlar gözümde tütüyor. Beraber içtiğimiz kahveler, önce güneşi batırdığımız ve ardından yıldızları selamladığımız zamanlar, oturup

saatlerce ettiğimiz sohbetler ah nasıl da gözümde tütüyor bir bilerseniz... Acaba şu an nerede, kimlerle neler yapıyordur kim bilir... Ve yeni yeni anlıyorum ki, aslında zaten kırıklarımı toplamama yardım eden oymuş. Bana bu kırıkları ebedileşmeden toplamam için başlı başına bir amaç olmuş kendisi.

Ve işte böyle dostlarım; döktüğünüz gözyaşlarıyla gurur duyun. Çünkü bilin ki asla üzüntüden değildir o yaşlar, öyle gibidirler, evet, ama gerçekte kesinlikle öyle değildirler. Gözlerinizden dökülen her bir damla, aslında içtenliğinizden bir parça taşımaktadır. Epeyce bencildir bu gözler. En çok ihtiyaç duyulduğunda bu yaşları esirgerler; çünkü, rahatlamamız gözleriniz için pek de bir şey ifade etmemektedir. Fakat en olmadık zamanda dolan gözler... İşte böyle vakitlerde akıttığınız yaşların sebebinin sorun kendinize. Eğer cevabınız çoktan birinin adında gizliyse size iyi geleni zaten bulmuşsunuz demektir. Fakat dostlarım, bizim zamanımız doluyor. Yerimizi içtenliğin nadir bulunduğu bir zamanın insanlarına bırakıyoruz. Benim cevabım Rose oldu, fakat onun cevabı olmadım. Umarım dostlarım, birilerinin cevabı olursunuz. Bu denli karamsar ve duygusal düşüncelerim için beni bağışlayın. Eh, tabi yapacak bir şeyi olmayınca böyle düşüncelere kapılıyor insan. Şimdilerde bazı münasebetsizce etkileşimlerin normalleştirilmeye başladığını görüyorum. Ne kadar çabalasam da belki de bir türlü anlayamayacağım bu türden etkileşimleri. Belki de anlamak istemediğimdir, kim bilir... Fakat her ne olursa olsun, yaşamımın bir noktasında, dünya gözümüyle içtenliği tattım. Bu benim için yaşadığım tüm zamanlara değer bir hissiyattı. Bundan sonrası ise bilinmezlik. Hayatımın karşıma neler çıkarabileceği tam bir muamma. Bu yüzden de yaşamaya devam edeceğim; karşıma çıkacak herkese ve içtenliğini kaybetmemiş her kalbe dikkat ederek...

Bir "Mağara Adamı" Olabilmek

7. Düşün yaz
Felsefi Deneme Yazma Yarışması
1. Adım

ARDA ERKAN- 11/A

Doğuştan gelen bir değişmez vardır, bilgi. Sokrates'in maotik yöntemiyle de aradığı üzere, bilgi bizim aklımızda doğduğumuz andan itibaren vardır ve yaşam boyunca tek amaç, bu bilgiyi ortaya çıkarmak olacaktır. Sokrates'in maotiğini uygularken dikkat etmediği bir şey vardı: Bazı insanlar bir sebepten ötürü her şeyi bildiğini düşünüyor olabilir. Ona dava açan ve sonunda onun öldürülmesine yol açan zihniyet de bu düşüncenin ortaya çıkardığı bir duyguydu. İnsan doğduğunda bildiğini hissettiği için, hiçbir insanda değişmeyen bir duygunun var olduğunu ne tarafa baksak görebiliriz: kendini beğenmişlik. Çevremizdeki herkes kendi başarılarından bahsediyor; birisi bir sınav başarısını anlatırken diğeri bir yarışma başarısını anlatıyor. Bu böyle sürüp giderken bazı insanların da bu duygudan etkilenmediğini görüyoruz. Bu insanlar başarılı ve belki de üstün insan olarak görülürken bunlar yaşama tam anlamıyla adapte olabilmiş, gerçekten "yaşayabildim" diyebilen kişilerdir. Onların bir üstün yanı yoktur; çünkü, onlar özlerine dönmüşlerdir ve öz temizdir, kaygısızdır. Bu öze ulaşmanın yolu, "mutlak"a dalmaktır. "Mutlak"a dalmak, hayatı tam anlamıyla yaşayabilmek, ancak "seçilmiş ve üstün kişilerin" yapabileceği bir şey olarak görülür. Aslında bunun doğru olmadığını kolay bir şekilde anlayabiliriz.

Çevremizdeki insanlara sorduğumuzda "Yaşamı gerektiği şekilde yaşadım" diyen insanlara bakın. Bu kişilerin yaşamında çok fazla ortak özellik yoktur; belki de farklı ortamlarda çocukluklarını geçirmiş, farklı okullarda okuyan şimdi de birbirinden uzak yerlerde oturan insanlardır. Ancak ortak tek özellik; üstün bir mutluluk durumu, hayata karşı duyulan sevgi durumudur. Bir de aynı şeyi söyleyen yazarlara ve düşünörlere bakılırsa, onlarda bir "erme" düşüncesi görülür. Nazım Hikmet, bir kuş olup uçmalısın der; yaşamaktan başka hiçbir şeye odaklanmayacaksın, gerektiğinde insanlar için, tanımadıkların için ölecek-

sin der. Bunları yapan kişi de yaşadım diyebildiği gibi Nazım'ın söylediklerinin hiçbirini yapmayan kişi de yaşadım der. Çünkü "Mutlak"a dalmamanın farklı yolları olabilir. Mutlak düşüncesinin en açık şekilde anlatıldığı düşünce İslam düşüncesidir. İslam düşüncesinde Mutlak'a dalmak sadece yaşamak değil hakikate ermek, insan-ı kâmil olabilmek, vahdet-i vücut olabilmek olarak görölmüştür. Tanrı'nın söylediklerini yorumlamak ve onları yaşantılarına uyarlayarak en yüce forma ulaşmak, islam mutasavvıflarının varlıklarının amacı olmuştur. Hallac-ı Mansur; şeriat, tarikat, marifet ve hikmet konusunda bilgilendikten sonra vahdet-i vücud inancının en üst noktasına erdiğini "Ben tanrıyım" sözleriyle ifade etmiştir. Bu bir İslam düşünürü için vahdet-i vücut olmak, Mutlak'a ermenin en üst noktası olarak görülür; çünkü, mutlak tanrıdır. Mutlak'a ermeyi, öğrenmek ve sonunda insan-ı kâmil olmak olarak tanıtan Sühreverdi; bu düşüncesini savunma uğruna pek çok fedakârlık yapar ve sonunda canını verir. Çünkü Mutlak'a ulaştıktan sonra insanın ruhunda bir derdi olmaz, çünkü o bir bütün olarak yaşayabilmiş ve hayatını düşündüğü şeyi savunmaya adayabilmiştir. Gazali'ye göre Mutlak, sorgulamada ve eleştiride yatar. Kelamı, sufiliği ve batınılığı bile eleştiren ve sorgulayan bir düşüncede bir amaç olmalıdır ve Gazali'nin bunları yaparken amacı daha iyiyi bulmak, en azından daha iyisi için çabalamaktır. Aynı düşünceyi batıda da görebiliriz. "Sorgulanmayan hayat yaşamaya değmez" diyen Sokrates'in de görüşü aynıdır. Sokrates gibi kendini, özünü en iyi şekilde tanımayı başarmış olan birisi bile hâlâ sorgulamaya devam ederken bir amacı vardır, daha iyiyi arıyordur. Bütün bu düşünceler incelendiğinde görülecek en önemli şey bir arayışın olmasıdır. Bu arayış daha iyiye doğrudur. İyiye doğru yola çıkabilmek için, yolun başındaki sorunu fark etmek gerekir. Bu sorun insanın içinde, ruhunun derinliklerinde yatan bir sorundu: kendini beğenmişlik,

id ve süperego. İd, zihinin üç bölümünün en ilkel parçası ve en eski bölümü, isteklerimizin tatmin edilmesini istediği, hazzı aradığı için hastalıklı bir duygudur. Sokrates de Gazali de eleştirilerini ve sorgulamalarını ilk önce kendilerinde uyguladılar; çünkü, onlara insan-ı kâmil olabilmek, "aydınlanabilmek" ve id ile süperegoyu baskılayabilmek için önce benlikteki sorunların farkına varmak gerekirdi. Bütün arayışların başında farkına varmak yatarı.

"İçimizde doğan her fikirle içimizdeki bir şeyler çürür."
E. M. Ciaron

Kendimizi sorgulayabildikten ve bu arayışa başlayabildikten sonra, insan-ı kâmil olabilmek kendini bilmektir. Bu yolda aşama kaydettikçe içimizde bir şeyler değişir. Ciaron için bu arayış ve kendini bilebilmek, kendinden şüphe duymaktır. Kendisiyle ilgili şüphe duymaktan ve bu şüphelerin sona ermemesinden şikayetçi değildir aksine mutludur. Mutludur; çünkü, kendinden şüphe duymak onun düşünme ve üretme yöntemidir. Bu yüzden insanın kendi ruhu ile ilgili şüphesi olması, bir sorun olmamakla birlikte, Mutlak'a ulaşmanın ilk adımıdır. Ciaron'un da söylediği üzere kendimizle ilgili her yeni olan fikrimizle birlikte içimizdeki bir şeyleri çürütürüz. Çürütülen şeyler kötü olmak zorunda değildir ve bu durumda düşünmek, sorgulamak ve şüphe etmek; içimizdeki kötülüğü çürütmenin bir yoludur. Çünkü çürüttüğümüz id duygumuzdur, çürüttüğümüz bizi toplumsal kurallara uymaya sürükleyen ve onlara uymazsak olabilecekleri, bize bir korku ve utanç duygularıyla hatırlatan "süperego" muzdur, çürüttüğümüz kendini beğenmişlik duygumuzdur. Bu duygular bize toplumla yaşamak için bazı duyguları bize aşlamak amacıyla korku ve utancı kullanan modern yapıların dayatmasıdır. Bu yüzden amaç "mağara adamı" olarak çıkmak, bu duyguların olmadığı bir yapıda yaşayabilmek olmalıdır. Buraya kadar anlatılmak istenen, insanın doğduğunda kötü doğduğu ve hayatındaki amacının sorunlarından kurtularak iyiliğe ermeye çalıştığı gibi durabilir ama aslında bu tam anlamıyla doğru değildir.

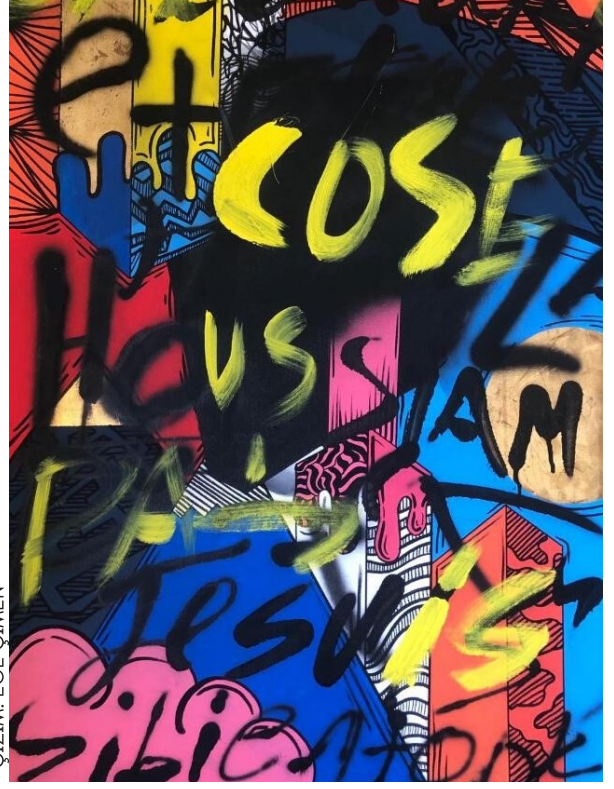
İnsan, iyi ve olması gerektiği şekilde doğar. Onu kötü yapan şey; yaşamın, insanın nasıl olmasını istediği ve onu kendi isteklerine göre yönlendirmesidir. Bu yönlendirmelerle kötü duyguları ruhumuza işler ve sorunları hayatımıza sokarız. Endişe, korku, kendini beğenmişlik gibi duygular; yaşamın bize dayattığı ruhun hastalıklarıdır. Bu hastalıklardan kurtulmanın yolu Mutlak olanla yoğrulmaktır. Mutlak ile doğrulduğumuzda içimizdeki sorunları anlayabilir ve onları çürütmeye başlayabiliriz. Sonunda erişeceğimiz nokta "mağara adamlığıdır". Mağara adamı dertsizdir ve tasasızdır. Tek erişmek istediği şey, yaşamsal kaynaklardır: bir barınak, yemek ve belki de üreme ihtiyacı. Bizim mağara adamlığına ulaşma serüvenimizde ise çürüttüğümüz yapılarımız "id"imiz ve "süperego"muz olacaktır; çünkü bu duygular, modern dünyanın bize dayattıklarıdır. Daha minimalist bir yaşam ve mantığın açık bir şekilde kullanılabilmesi ile ancak Mutlak'a erişilir. Bu yaptığımı, yani onun görüşlerini tanrı ile ilişkilendirdiğimi görse belki de kızardı Ciaron. Onun için bilincin zirve durumunun bir başarısızlık ifade etmesi, tanrının insan için bir yük olduğunu düşünmesi; onun düşünsel dünyasını oluşturan yapıları. Onun görüşlerini anlatmak için tanrıya ulaştığını, vahdet-i vücud olduğunu, insan-ı kâmil olduğunu söyleyen görüşleri kullanmak anısına saygısızlık gibi gözükabilir ve belki de öyledir. Ama insanın kendini anlayabilmesi, kendini beğenmişlik duygusundan kurtulabilmesi için ve her şeyi bildiği ama modern dünyayı tanımadığı anına, doğduğu ana geri dönüp, tasalarından sıyrılıp "mağara adamı" durumuna geri dönebilmesi için bir inanç zorunludur. Çünkü inanç, insanı korkularından arındırabilecek ve onu eski saflığına ulaştırabilecek en önemli araçlardan birisidir. Bir inanç zorunlu olduğu kadar, bir akıl ve onu kullanmayı bilmek de zorunludur. Çünkü bir sınırlamadan, toplumsal bir baskıdan kurtulmanın ilk aşaması, bu baskıyı tanımak ve öğrenmektir. Herkesin bu baskıyı tanınması, Mutlak'a yolculuğunun başlaması ve bir "mağara adamı" olabilmesi dileğiyle.

BELİRSİZLİĞİN MERAKI

ESİLA BURÇ-II/A

Felsefenin temelinde yer alan "nedir?" sorusuyla karşılaştığımızda direkt olarak sorgulamaya yöneliriz. Bizi sorgulamaya yönelten şeyler farkında olsak da olmasak da kafamızda yer alan birtakım net olmayan düşünce ve fikirlerdir. İnsanoğlu belirsizlikten hoşlanmaz ve dünyanın döngüsü ise bu şekilde işlemektedir. Mesela, bir yere gitmek istiyorsunuz ve karşınızda iki yol var: Birisi hali hazırda bildiğiniz, ötekiyse daha önce hiç denemediğiniz ve hiçbir bilgi sahibi olmadığınız bir yol. Doğal olarak bildiğiniz yolu seçersiniz; çünkü, insanın bilgisi dahilinde olmayan şey onun için belirsizdir ve belirsizlik insanı korkutur. Sıradan ve sorgulamaktan kaçınan insanı; kendini şartlandığı, alıştırdığı, bildiği hayat mutlu eder çünkü berrak olan zihnini bulandıracak bir şey yoktur ortada. Bu insanlar ki işinde bir sıkıntı çıksın, okulda bir şeyler ters gitsin hemen strese girip tasalanırlar. Bu gibi hayatlarda belirsizlik mutsuzluk getirir; çünkü, bu insanlar düşünme cesaretini gösteremeyen kimselerdir. Belki belirsizliği bir sonuca kavuşturamayız ama belirsizliğin bizi belirsizliği içerisinde ele geçirmesine izin vermek yerine sorgulayarak onu anlamaya çalışabiliriz. Peki, belirsizlik aslında insana ne yapar? İnsan belirgin olmayan yani açık olmayan şeyleri, merakı korkusunun önüne geçtiği zaman sonsuz bir bilme ihtiyacıyla yanıp tutuşur. Belli olmayanı öğrenmek, kavramak ister çünkü merak insanın doğasında bulunan en büyük keşfetme aracıdır. Merak ve belirsizlik birbirleriyle doğru orantılı bir etkileşimde bulunur. Bir durum ne kadar belirsizse insan o kadar merak duyar. Mesela, iş görüşmesine giden bir kişi günlerce gelecek cevap için yanıp tutuşur. Belirsizliğin oluşturduğu bu merak onu dinamik tutar. Görüşme sonunda olumsuz yanıt verseler içi rahat bir şekilde ayrılır fakat telefon gelene kadar beklediği zaman boyunca iki ihtimalin varlığı onu kendi sonsuz merakı içinde yolculuk yapmasını sağlar.

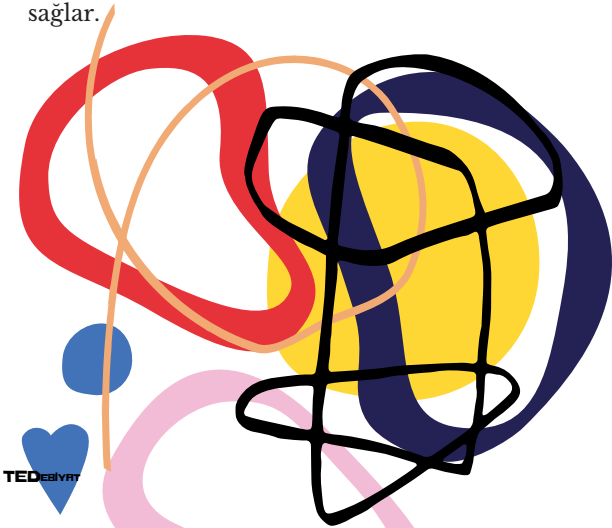

ÇİZİM: EGE ÇİMEN

"Merak. Birine karşı, ansızın bir merak duymaya başlarsınız, korkunç bir merak. Onu tanımak, onunla doğmak, dünyaya onunla yeniden gelmek tek amacınız haline gelir. Aşka en uzak cümle senden nefret ediyorum değil, bilmek istemiyordumdur."

Felsefe ise, insanlık tarihiyle birlikte gelişmiş ve insan olduğu sürece de varlığını sürdürmeye devam edecektir. Çünkü daha önce de bahsettiğimiz gibi felsefenin temeli düşünmeye ve sorgulamaya yönelten "nedir?" sorusudur. Eğer bu sorunun cevabına ulaşılabileseydi felsefenin de bu cevapla birlikte sırrına ulaşılabirdi. Fakat sırrına ulaşılan şeylerin büyüğü bir anda yok olur ve bunlar tüm cazibesini yitirir. Bertrand Russell ise şöyle der: "Felsefe, değerini belirsizliğin kendisine borçludur." Yani, felsefeyi canlı kılan onun belirsizliğinin insanda oluşturduğu meraktır. Merak insanı sürekli düşündürür ve cevap arayışında olmasını sağlar. Gustave Flaubert'e göre aşkın tanımı ise şöyledir: "Merak. Birine karşı, ansızın bir merak duymaya başlarsınız, korkunç bir merak. Onu tanımak, onunla doğmak, dünyaya onunla yeniden gelmek tek amacınız haline gelir. Aşka en uzak cümle senden nefret ediyorum değil, bilmek istemiyordumdur." İnsan bilinmeyene merak duyar, bu bilinmezlik ilgisini çeker. O hâlde aşkın değerinin de felsefe gibi belirsizlikten beslenmesinden kaynaklandığını söyleyebiliriz.

Diyebiliriz ki: Hayatın karmaşası içerisinde kaybolup gidenler, yaşamı anlamak için çabalayanlar için felsefe; insanın alışılmışın dışında-belirsiz-durum, düşüncelere karşı duyduğu merakla kendisini keşfetmesini ve bu duyduğu merakın yaptıklarını değerli kılmalarını sağlayan bir araçtır. İnsanın yapısı her ne kadar net ve açık durumlara ihtiyaç duyuyorsa bir o kadar ruhen ve zihnen kendisini dinç tutabilmesi için de aklını kullanarak, sorgulayarak merak güdüsünü ayık tutmaya ihtiyaç duyar.

AGORA FİLMİ VE FELSEFİ DÜŞÜNÇESİ

ECE NUR ÖZEN-11/C

Öncelikle söylemeliyim ki film işlediği konu ve ele aldığı bakış açısıyla beni derinden etkiledi. Ana fikrine, ne dinlerin ne de cahilliğin bilim, sanat ve felsefenin önüne geçebileceğini söyleyebiliriz.

Hypatia'nın güçlü karakteri ve boyun eğmezliğinin, nahifliği ve kibarlığıyla birleşmesi onun bu kadar saygıdeğer bir bilim insanı ve düşünür olmasının en önemli sebeplerinden olduğu varsayılabilir. O zamanın sosyal statüsü olmayan ve sadece soylu kişilere hizmet etmekle görevli olan 'köle'lerine, özellikle de kendi kölesi Davus'a, - ki ben, onun Davus'u bir köle gibi değil de asistanı/yardımcısı olarak gördüğünü düşünüyorum- yardım etmesi ve bir tarafından onlara acıması, merhamet göstermesi onun yüceliğini kanıtlayan öğelerdendir. Çünkü kendi öz babası Davus'u cezalandırmaya kalktığında bile o, babasını engellemeye çalışmış, Davus'un yaralarını tedavi etmiştir.

Filmin, ele aldığı tek bir felsefi görüş olduğunu söylemek bana göre doğru değil. Orestes'in Hypatia'ya hayata geliş amacını sorması, varoluşsal amaç ve bir neden arayışının en güzel örneklerinden biridir. Günümüz felsefesinde de ereksel neden olarak ele aldığımız yüzyıllardır süregelen bu arayış, filmde de -görebilen için- açıkça verilmiştir.

Hypatia'nın uğruna ömrünü adadığı ve ölümüne sebep olan öğrenme tutkusunu; Dünya'nın hareket edip etmediği, ediyorsa nasıl bir hareket olduğu gibi astronomik araştırmalara dönüşmüştür. Gece gündüz demeden üzerine düşündüğü bu konular üzerinde bir sofist gibi hep araştırmalarına şüpheyle yaklaşmış asla kesin bir doğruya ulaştığını söylemiş, hep kendini ve kendisini etkileyen düşünürleri sorgulamıştır. Onun için kesin sonuca varmak kolay değildir ve olmamalıdır, fakat evren ve onun düzeni basitliğin mükemmelliğinde saklı olmalıdır.

ORESTES'İN HYPATIA'YA HAYATA GELİŞ AMACINI SORMASI, VAROLUŞSAL AMAÇ VE BİR NEDEN ARAYIŞININ EN GÜZEL ÖRNEKLERİNDEN BİRİDİR. GÜNÜMÜZ FELSEFESİNDE DE EREKSEL NEDEN OLARAK ELE ALDIĞIMIZ YÜZYILLARDIR SÜREGELEN BU ARAYIŞ, FİLMDE DE - GÖREBİLEN İÇİN- AÇIKÇA VERİLMİŞTİR.

Filmin diğer bir önemli karakteri olan Davus'un değişmek ve değişmemek arasında gidip gelen kişiliği de bizi şaşırtıyor. Hep Hypatia'nın yanında olmuştur. Hayatını ona adamışken, bir anda onu bırakıp dine yönelmesi aslında; kriz anında tutkusunu ve yıllardır süre gelen emeğini kaybetmek istemeyen Hypatia'nın ona karşı olan kırıcı sözleri yüzündendir. Davus'un hayatı anlamaya çalıştığı, iyiyi ve doğruyu yanlıştan ayırmak istediği bir dönemde dinden etkilenmesi de onun yolunu değiştirmesine neden olmuştur. Fakat özünde hep Hypatia'dan ve onun düşüncelerinden etkilenmiş; bir yanı onun doğruyu söylediğinin ve yaptığının farkındadır. Ayrıca dinin, inandığı ve güvendiği inanç sisteminden çıkıp çıkara dönüştüğünün de aslında bilincindedir. Buna en açık örnek, Hypatia'nın Hristiyanlar tarafından işkence edilerek öldürüleceğini anladığında acı çekmemesi için, onun da rızasıyla sevdiği ve inandığı kişiyi kendi elleriyle öldürmesidir.

SAVUNMA

Sayın yargıçlar,

Sokrates uzun yıllardır karşı karşıya kaldığı haksız suçlamaların sonucu olarak bugün karşınızda bulunmaktadır. Halkımızın önemli bir kısmı yıllardır onun göklerde olup bitenlerle uğraşan, yerin altında neler geçtiğini araştıran, yanlış doğru gibi göstermeyi beceren bir bilgin olduğuna inandırıldı. Bu çeşit masalları dinleyenler bu gibi meselelerle uğraşanların tanrılara inanmaz olduğunu sanıyorlar.

İşte Sokrates gölgelerle savaşmak, karşısında cevap verecek biri olmadan iddiaların yanlışlığını göstermek zorunda kalıyor. Ancak, yılların oluşturduğu önyargıları yıkmak çok zor. Savunmanın bu şartlar altında değerlendirilmesinin uygun olacağını düşünüyorum. Öncelikle Sokrates'in kötü bir insan olduğu, yeraltında, gökyüzünde olan bitenlere karıştığı, eğriyi doğru diye gösterdiği, bunu başkalarına da öğrettiği suçlamaları gerçeği yansıtmamaktadır. İddia edilen bu eylemlerle ilgili kanıt, şahit ileri sürülmemektedir. Dedikodu tarzı genel konuşmalarla suçlanmaktadır. Sokrates ise iddia edilen eylemlerle ilgili bir bilgisi olmadığını her fırsatta belirtmektedir.

Python'lu tanrı sözcüsü Sokrates'ten daha bilgili bir adam olmadığını söylemiştir. Sokrates ise kendisinin bildiğinin bir şey bilmediği olduğunu bilmektedir. Bu durumda "Tanrı yalan söylemez, yalan onun özü ile uzlaşır bir şey değil." diye düşündüğünden bu sözün aslını denemek istemiştir.

Devlet işleriyle uğraşan bir adamla görüşmüş, ondan daha bilgin olduğunu; çünkü onun hiçbir şey bilmediği halde bildiğini sandığını; kendisinin ise bilmediğini ama bildiğini de sanmadığını anlamıştır. Tabii bunu ortaya çıkarırken hem devlet işleriyle uğraşan bu adamın, hem orada bulunup kendisini dinleyen birçok kimsenin de düşmanlığını kazanmıştır. Sokrates çalışmasına devam etmiş, tragedya yazanlara, şairlere başvurmuş, şairlerinde kendilerinde şairlik var diye, bilmedikleri şeylerde de insanların

Şenay Sevinç TAYLAN- 11/D

en bilgini olduklarını sandıklarını anlamıştır. En son ustalara gitmiş, ustalarda da aynı kusurun olduğunu, kendi işlerini iyi yaptıkları için en yüksek şeylerden de anladıklarını sandıklarını, bu yüzden de asıl bilgilerinin gölgede kaldığını anlamıştır.

Bu durumda Tanrının "Ey insanlar! Aranızda en bilgisi, Sokrates gibi bilgeliğinin gerçekte bir hiç olduğunu bilendir" demek istediğini ortaya koymuştur.

Ancak, bunu ortaya koyuncaya kadar konuştuğu kişiler bir şey bilmedikleri halde biliyor görünmek istemelerinin açığa vurulduğunu söylemektense ağır iftiralarla Sokrates'i suçlamışlardır. Meletos, şairlerin, Anytos, ustalarla politikacıların, Lykon'da hatiplerin kinlerine tercüman olmuştur.

Sayın yargıçlar,

Sokrates, Tanrı sözüne hak vererek bilge olmadıklarını kendilerine göstermek için bütün vaktini harcadığından, Tanrıya hizmet edeyim diye yoksul kaldığından iddia edildiği gibi Tanrı tanımaz olamaz. Sokrates'in hem tanrılara inanmadığının hem de tanrısız işlerle (ruhlar ve cinler) ilgilendiğinin iddia edilmesi de ayrı bir çelişkidir.

İddia edildiği gibi yıllardır gençleri doğru yoldan çıkarsaydı şimdi Sokrates'in ilerlemiş yaşında burada bulunan yetişkinlerin hiç olmazsa bazıları gençliklerinde bunun olduğuna dair şahitlik yapardı.

İyiler, yanlarındakilere iyilik, kötüler ise kötülük ettikleri için şüphesiz insan iyi kimselerle beraber yaşamak ister. Sokrates, fakirliği nedeniyle para cezasını, kendi toplumu ona tahammül etmiyorsa başkaları hiç etmeyeceğinden sürgün cezasını kabul etmemektedir. Onurlu bir ölüm veya kendi toplumunda yaşamayı tercih eden Sokrates'in birlikte yaşayacağı kişiler arasında yıllardır kötülüğü yaydığını iddia etmek akla aykırıdır.

Açıkladığım nedenlerle gerçeğe aykırı iftiralara itibar edilmemesini, Sokrates'in beraatını talep ediyorum.

KARŞI SAVUNMA

Sayın yargıçlar,

Sokrates uzun yıllardır ısrarla vazgeçmediği suç işlemeye yönelik eylemleri sonucu bugün karşınızda bulunmaktadır. Halkımız yıllardır onun göklerde olup bitenlerle uğraşan, yerin altında neler geçtiğini araştıran, yanlış doğru gibi göstermeyi beceren bir bilgin olduğunu iddia ettiğini, bu yönde çalışan tanrılara inanmaz biri olduğunu anladı. Öncelikle Sokrates'in kötü bir insan olduğu, yeraltında, gökyüzünde olan bitenlere karıştığı, eğriyi doğru diye gösterdiği, bunu başkalarına da öğrettiği suçlamaları ne yazık ki gerçeği yansıtmaktadır.

Sokrates ise iddia edilen eylemlerle ilgili bir bilgisi olmadığını, kendisinin bildiğinin bir şey bilmediği olduğunu ifade etmiştir.

Sokrates'e göre Python'lu tanrı sözcüsü Sokrates'ten daha bilgili bir adam olmadığını söylediği için de "Tanrı yalan söylemez, yalan onun özü ile uzlaşır bir şey değil." diye düşündüğünden bu sözün aslını denemek istemiştir.

Öncelikle tanrıya inanan biri tanrı sözünü deneme görevini kendi kendine vermez. Sokrates çıkardığı bu vazifeye öncelikle devlet işleriyle uğraşan bir adamla görüşmüş, sonra tragedya yazarlara, şairlere başvurmuş, en son ustalara gitmiş, hepsinin kusurlu olduklarını, kendi işlerini iyi yaptıkları için en yüksek şeylerden de anladıklarını sandıklarını ifade ederek gerginliğe neden olmuştur.

Sokrates'e göre Tanrının "Ey insanlar! Aranızda en bilgisi, Sokrates gibi bilgeliğinin gerçekte bir hiç olduğunu bilendir" demek istediğini ortaya koymuştur.

Kendi karar verdiği böyle bir çıkarım için toplumda saygın konumda olan birçok kimseyi adeta sorgulaması, üstelik bunu başkalarının da içinde yapması toplumda huzursuzluğa neden olmuş, düşmanlıklar doğurmuştur.

Nitekim, bugün huzurunuzda Meletos, şairlerin, Anytos, ustalarla politikacıların, Lykon'da hatiplerin hislerine tercüman olmaktadır.

Sayın yargıçlar,

Sokrates, Tanrı sözüne hak vererek bilge olmadıklarını kendilerine göstermek için bütün vaktini harcadığını itiraf etmektedir.

Bu yoğun mesaisiyle gençlerin hem zamanlarını alarak hayata hazırlanmalarını engellemekte, hem de kafalarını karıştırmaktadır.

Tanrıya hizmet edeyim diye yoksul kaldığını ifade ettiğine göre kendi kendine karar verdiği böyle bir görevlendirmede üretime yönelik bir iş yapmamakta, gençlere kötü örnek olmaktadır. İyiler, yanlarındakilere iyilik, kötüler ise kötülük ettikleri için şüphesiz insan iyi kimselerle beraber yaşamak ister.

Ancak, Sokrates gençleri hayatın gerçeklerine hazırlamak yerine tanrısal işlerle (ruhlar ve cinler) ilgilenerken kötülüğe yönlendirmektedir.

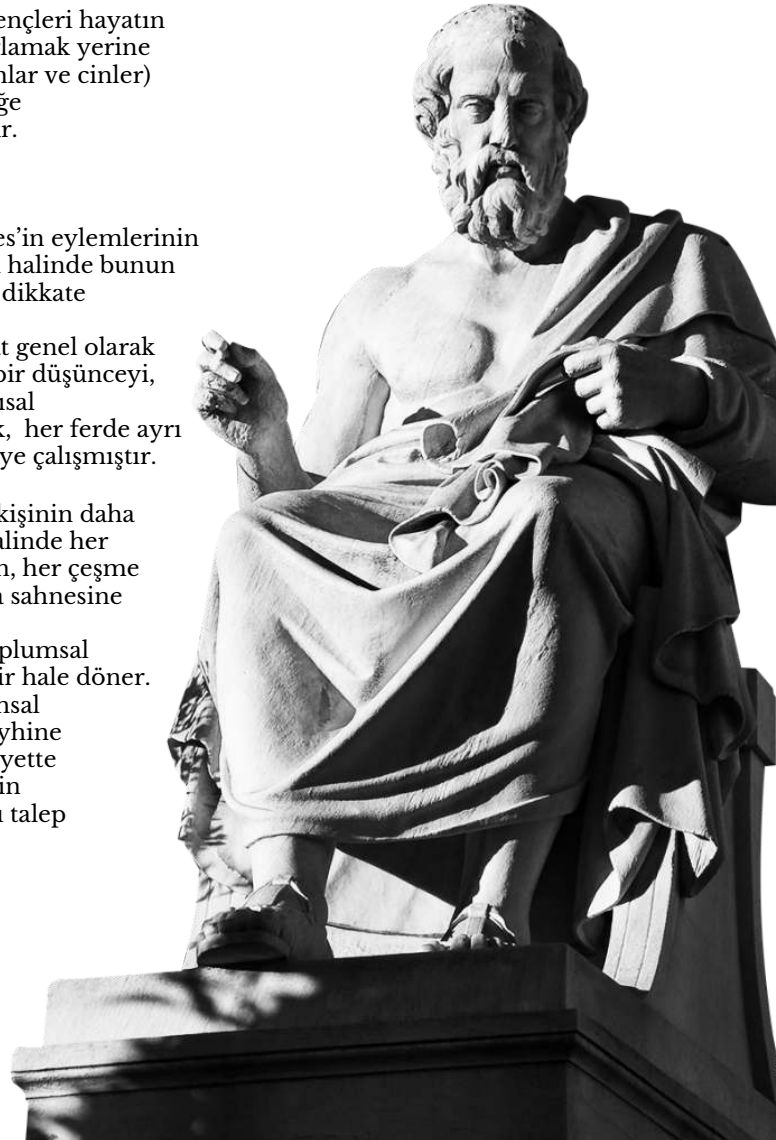
Sayın yargıçlar,

Bir an için Sokrates'in eylemlerinin masum görülmesi halinde bunun özendirici olacağı dikkate alınmalıdır.

Sokrates, çok rahat genel olarak ifade edebileceği bir düşüncüyü, kendine göre tanrısal bir görev edinerek, her ferde ayrı ayrı kabul ettirmeye çalışmıştır.

Bu şekilde birkaç kişinin daha görev edinmesi halinde her sokak, her meydan, her çeşme başı bir sorgulama sahnesine dönüşür.

Ki bu durumda toplumsal yaşam çekilmez bir hale döner. Bu itibarla, toplumsal kurallarımızın aleyhine kendine göre faaliyette bulunan Sokrates'in cezalandırılmasını talep ediyorum.

20. YÜZYILIN FUTBOLCUSU

DIEGO ARMANDO MARADONA

DENİZEFE ERSAN- 11/D

Diego Armando Maradona, 20. yüzyılın en iyi futbolcusu ödülüne layık görülen iki oyuncudan biri olan Arjantinli futbolcudur.

Futbolculuk kariyerinde birçok tartışmalı olaya karışsa ve yasaklı madde kullanımından dolayı futboldan bir süre menedilse de, Maradona birçok spor yorumcusuna göre tarihin en iyi futbolcusu olarak görülür. Bu tartışmadaki en büyük rakiplerinden biri de vatandaşı Lionel Messi'dir.

Maradona'nın millî takım seviyesindeki en büyük başarısı ise, 1986 yılında kaptanlığını üstlendiği Arjantin millî takımıyla "Dünya Kupası"nı kazanmasıdır. O turnuvada, Maradona tüm ruhuyla ve çabasıyla Arjantin için ter dökmüştür. Bu turnuva sırasında

tarihte eşine ender rastlanan -"Tanrı'nın eli" ismi verilen- o golü İngiltere'ye karşı atmış ve favori olarak görülmedikleri o zorlu maçta takımını öne geçirmiştir. Beş dakika sonra, kendi yarı sahasının ortalarında aldığı topu 60 metre sürüp aynı esnada biri kaleci olmak üzere beş İngiliz futbolcuyu ekarte etmiş ve meşin yuvarlağı beş dakikada ikinci kez ağlarla buluşturmuştur.

BU GOL, 2002 YILINDA FIFA TARAFINDAN 20. YÜZYILIN EN İYİ GOLÜ SEÇİLMİŞTİR.

Meksika'ya turnuvayı izlemeye gelen, kendilerini favori olarak gören İngiliz futbolseverler ise henüz ilk golün şokunu üzerlerinden atmadan gelen ikinci golle iyice çökmüşlerdir. 81. dakikada farkı bire indiren golü bulsalar da maçta başka gol olmamış ve maçı 2-1 Arjantin kazanıp yarı finale yükselmiştir.

**"O EL,
TANRI'NIN
ELİYDİ."**

*(1986 DÜNYA
KUPASI'NDA
İNGİLTERE'YE
ELLE ATTIĞI
GOL SONRASI)*

10 NUMARA...

BAŞARILARININ ARDINDAN, GİYDİĞİ 10 NUMARA DA EMEKLİ OLMUŞTUR.

Yarı finalde Belçika karşında da iki gol bulan Maradona, Arjantin'i Dünya Kupası finallerine taşımıştır. Final müsabakası ise Federal Almanya ve Arjantin arasındadır. 29 Haziran 1986 tarihinde sıcak bir Meksika gününde; Maradona gol atmasa da Arjantin, Federal Almanya karşında Maradona'nın kaptanlığında maçı 3-2 kazanmış ve dünyanın ülkeler düzeyindeki en büyük organizasyonu olan "Dünya Kupası"nı Arjantin'e götürmüşlerdir. O şampiyonluktan sonra Maradona, tüm ülke tarafından kahraman olarak görülmüştür.

Kulüpler düzeyindeyse ülkesi Arjantin'deki Boca Juniors'tan İspanyol futbol kulübü Barcelona'ya transferinde dünyanın en pahalı futbolcusu unvanını (5 milyon sterlin) almıştır. Barcelona'da geçen iki yıldan sonra, teknik ekiple sıkıntılarının oluşması sebebiyle yine bir rekor transfer ücretiyle (6,9 milyon sterlin) İtalyan ekibi Napoli'ye katılmıştır. Kulüpler düzeyindeki en iyi dönemini de bu kulüpte yaşamıştır ve iki kez İtalya ligi şampiyonluğu ve bir de İtalya ligi gol krallığı kazanmıştır. Napoli de, Maradona'nın bu başarılarının ardından, giydiği "10" numarayı emekli etmiştir.

Tüm dünyada bilinen ve gelmiş geçmiş en iyi futbolcular arasında gösterilen Maradona futbolculuk kariyerinden sonra 2008-2010 arası iki yıl teknik direktör olarak Arjantin millî takımına katılmıştır. Aktif olarak ise, Arjantin 2. ligi "Gimnasia de La Plata" takımının teknik direktörlüğünü yapmaktadır.

"BAZEN, İLK ATTIĞIM, ELİMLE ATTIĞIM GOL DAHA ÇOK HOŞUMA GİDİYOR. O SIRALARDA SÖYLEYEMEDİĞİMİ ŞİMDİ SÖYLEYEBİLİRİM ARTIK, O DÖNEMDE GOLÜ 'TANRI'NIN ELİ' DİYE AÇIKLAMIŞTİM. NE TANRISI YAHU! BASBAYAĞI DİEGO'NUN ELİYDİ!"

EBEDÎ

SEVDA

*Bu kavga ki ne senin ne benim kavgam
Fakat elbet bizi de
İçine alacak ve derinlerine
Sürükleyecek bir savaşın
Bu kavga vatanın*

*Bu yolda ne sevda verildi
Cephede göğsüne şarapnel
Saplanmış bir askerin
Kalbinden geçen*

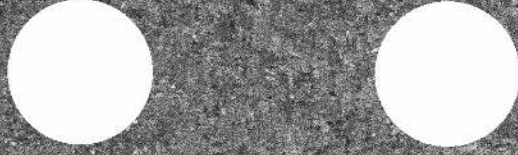
*Bu bizim savaşımız değil
Bu anavatanın değil
Bu milletin özgürlük savaşındır
Bu sevgidir ki kalpten*

*Daha sıcak ve diğer
Bütün sevgilerden daha üstün
Ve diğer güçlerden daha güçlü
Bu ki sevda-i vatan*

*Size başka türlü anlatamam
Bu koca ebedi sevdayı
Uğrunda ne kalpler sönmüş
Koca ebedi ateşi!*

Doruk ÜSTÜNDAĞ- 9/A

Şiir

Üzüntü

POYRAZ SIVRIKAYA - 11/A

O kadar iyi değilim
Anlamıyorum onları
Hiçbirini hak etmiyorum
Bana yaptıkların

Gülümsüyorum diye
Herkes beni mutlu sandı
İçimde yaşadıklarımı
Kimse anlamadı

*Uyandım bir bahar sabahına,
Çıktım balkon başına.
Dinledim o umarsız esen rüzgâr sesini.
Sokaklar bomboş.
Nerde o kalabalık?
Nerde o egzoz kokulu caddeler?
Ne oldu sana İzmir?
Ne oldu bu haline?
Sen de kapılmışsın bu sessizliğe.
Hasta mısın?
Yok mu derdine çare?
Sor dünyaya ne olmuş?
Sen böyle sessiz olma İzmir!
Bul bir çaresini bize.
Yapma bunu kendine,
Söyle dünyaya yardım etsin sana
Biz seni çok özleriz,
Eski günlerini...*

Duru Mutlu KARAMEŞE-10/C

JOJO'S BIZARRE ADVENTURE

KAYRA PAMPAR- 9/B

Bu sayıda size uzun soluklu sayılabilecek bir anime tanıtacağım. Tanıtacağım anime "JoJo's Bizarre Adventure", kısaca "JoJo". JoJo Türkiye'de izleyenin pek rağbet göstermediği bir animedir. Hirohiko Araki tarafından 1987'de yazılmaya başlanan ve hâlâ yazılmaya devam eden aynı isimli mangadan uyarlanmıştır. Mangası güncel olarak 8 parta sahiptir; fakat, şu an sadece 5 part anime haline getirilmiştir. Her partın birbirine bağlı fakat ayrı hikâyeleri vardır. Bu animeyi marjinal kılan özellik ise, çizimleri. Her part değişen çizimler, renk paleti ve karakter dizaynı. İlk partta aşırı kaslı bir ana karaktere sahipken, 5. partta cılız bir ana karaktere sahibiz.

Partları sıralamak gerekirse:

- 1)JoJo's Bizarre Adventure (Phantom Blood)
- 2)JoJo's Bizarre Adventure (Battle Tendency)
- 3)JoJo's Bizarre Adventure (Stardust Crusaders)
- 4)JoJo's Bizarre Adventure (Diamond is Unbreakable)
- 5)JoJo's Bizarre Adventure (Golden Wind)

Anime haline getirilmemiş partlar:

- 6) JoJo's Bizarre Adventure (Stone Ocean)
- 7) JoJo's Bizarre Adventure (Steel Ball Run)
- 8) JoJo's Bizarre Adventure (Jojolion)

Hikâye şöyle başlıyor:

Jonathan Joestar zengin, asil, herkesin arzu edeceği hayata sahip bir çocuktur. Dio Brando ise babasının ölmesiyle Joestar ailesine evlatlık gelmiş hırslı ve yetenekli bir çocuktur. Hikâye, Jonathan Joestar ve Dio Brando'dan başlayarak Joestar ailesinin birkaç nesil boyunca düşmanları ile olan mücadelesini konu almaktadır. JoJo tadını hiçbir animede bulamadığım nadir animelerdendir. Puanım 9/10

Anime: JoJo's Bizarre Adventure

Tür: Aksiyon, Shounen, Macera, Doğaüstü Güçler*
IMDB Puanı: 8,4/10

**Shönen, genelde 13-18 yaş arası erkek okuyucu/izleyici kitlesini hedef alan bir manga/anime altkümesidir.*

SUDOKU

	2		6					
5	1	8					3	
	7			9		5		
			4	8				
		9		2		1		
				1	9			
		5		4			8	
	4					9	5	7
					8		4	

Sudokunun çözümünü ilk gönderen kişiye kitap hediye ediyoruz. Bunun için yapmanız gereken çözdüğünüz sudokunun fotoğrafını tedebiyat@tedizmir.k12.tr adresine göndermeniz. İlk gönderen siz olmak için acele edin! (Çözümü olmadan gönderilen elektronik mektuplar dikkate alınmayacaktır.)

Geçen sayının sudoku çözümü

8	4	2	3	9	1	5	7	6
6	5	7	4	8	2	1	9	3
3	1	9	6	7	5	2	4	8
2	6	8	5	3	9	4	1	7
1	9	4	7	6	8	3	5	2
5	7	3	2	1	4	8	6	9
7	2	5	9	4	3	6	8	1
4	8	6	1	2	7	9	3	5
9	3	1	8	5	6	7	2	4

GEÇEN
AYIN
KAZANANI :

EYLÜL
ELMACIOĞLU